

V Bruseli 25. júla 2025
(OR. en)

11690/1/25
REV 1

CADREFIN 90
RESPR 21
POLGEN 81
FIN 877

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Č. dok. Kom.:	COM(2025) 570 final/2
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Dynamický rozpočet EÚ pre priority budúcnosti – viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 570 final/2.

Príloha: COM(2025) 570 final/2

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 570 final/2

Corrigendum

This document corrects COM(2025) 570 final of 16.7.2025

Concerns all the linguistic versions

It includes a number of technical corrections to tables and graphics

The text shall read as follows:

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU
A VÝBORU REGIÓNOV**

**Dynamický rozpočet EÚ pre priority budúcnosti – viacročný finančný rámec na roky
2028 – 2034**

{SWD(2025) 570 final} - {SWD(2025) 571 final}

1. ÚVOD

Viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034 bude oveľa viac než len finančným plánom. Bude strategickým vyhlásením o kolektívnej politickej ambícii Únie naplňať svoje priority a pôsobiť v nasledujúcom desaťročí na globálnej scéne rozhodne a jednotne. Rozpočet EÚ je motorom Únie, ktorý opakovane preukázal svoj transformačný vplyv ako hnacia sila investícií a rastu a silný prejav európskej solidarity. Len za posledných päť rokov prispel rozpočet EÚ k záchrane životov a živobytí počas pandémie, umožnil Únii prekonať energetickú krízu a krízu dodávateľského reťazca a bol základom neochvejnej podpory, ktorú Únia poskytla Ukrajine.

Nastal čas vybudovať nezávislejšiu Európu, pretože Únia sa pri zabezpečovaní svojej dlhodobej bezpečnosti a prosperity nemôže spoliehať len na iných. Útočná vojna Ruska na hraniciach Únie, širšia geopolitická nestabilita a narušenie globálnych obchodných vzťahov boli pre Európu dramatickým varovaním. Prinútili nás prehodnotiť naše strategické priority a prijať naliehavé opatrenia na zníženie závislosti a riešenie zraniteľností, ktoré ohrozujú našu bezpečnosť a spôsob života. Opäť sme sa museli sústrediť na konkurencieschopnosť, bezpečnosť, obranu, migráciu, potravinovú bezpečnosť, strategickú autonómiu a na prípravy na budúce rozšírenie Únie. Naše rozhodnutie rešpektovať zásady a hodnoty, ktoré Európu spájajú a vďaka ktorým je Únia majákom stability a pokroku v turbulentnom svete, sa prehĺbilo.

Prevzatie kontroly nad našou spoločnou budúcnosťou znamená dať Únii rozpočet, ktorý bude ambicióznou svojou veľkosťou aj formou. Vytvárať príležitosti pre súčasné a budúce generácie Európanov a pomáhať tým, ktorí to potrebujú. Brániť naše strategické záujmy a hodnoty. Stavať na potenciáli jednotného trhu a využívať nové technológie na podporu rastu a inovácií. Dosahovať naše ciele v oblasti klímy a podporovať podniky, najmä malé podniky, a občanov pri prechode na emisne neutrálne hospodárstvo. Chrániť naše životné prostredie, zachovávať naše prírodné zdroje, podporovať obehovosť a posilňovať konkurencieschopnosť a odolnosť Európy vrátane odolnosti vodných zdrojov. Zaručiť našu kolektívnu bezpečnosť, obnoviť konkurenčnú výhodu Európy, posilniť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a zvládať dôsledky demografických trendov. Posilniť vonkajšie hranice EÚ, riadiť migráciu a zabezpečiť dobré fungovanie schengenského priestoru. Využiť historickú príležitosť rozšírenia na ďalšie posilnenie Únie. A budovať strategické globálne partnerstvá, vďaka ktorým je Únia silným a spoľahlivým aktérom na svetovej scéne, pevne ukotveným v rámci zásad medzinárodného obchodu založeného na pravidlách.

Európa dnes musí robiť veci inak – a rozpočet EÚ nie je výnimkou. V čase zvýšenej geopolitickej a hospodárskej neistoty existujú obrovské očakávania, že Únia nájde odpovede na rad generačných výziev. Nároky sú vyššie než kedykoľvek predtým a veľkosť rozpočtu EÚ musí byť úmerná rastúcej zodpovednosti Únie. Zdroje sú však obmedzené. Národné rozpočty sú pod tlakom a nemôžu samy riešiť cezhraničné výzvy. Spoločné pôžičky na podporu NextGenerationEU bude potrebné v nadchádzajúcich rokoch splatiť. To znamená, že každé euro z rozpočtu EÚ musíme naplno využiť na investovanie do oblastí, v ktorých je pridaná hodnota EÚ najväčšia, a na prilákanie súkromných a verejných investícií.

Únia potrebuje ambicióznejší rozpočet, ktorý je jednoduchší, flexibilnejší a strategickjší. Rozpočet EÚ musí pritom predovšetkým dosahovať svoje ciele. Toto je prevažujúce poslanstvo, ktoré vyplynulo z rozsiahlych verejných konzultácií Komisie

o budúcom viacročnom finančnom rámci¹, odporúčaní osobitnej európskej panelovej diskusie občanov² a rozsiahlej komunikácie na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Teraz je čas zaviesť tieto zistenia do praxe a poskytnúť Únii moderný rozpočet prispôsobený rýchlo sa meniacemu svetu.

Zo skúseností vyplýva, že flexibilita je kľúčová. Viacročný finančný rámec prináša stabilitu a predvídateľnosť, vďaka ktorej je rozpočet EÚ silným hnacím motorom dlhodobých investícií. V neistom a nestálom svete však rozpočet EÚ musí mať aj oveľa väčšiu štrukturálnu schopnosť prispôbiť sa neočakávaným udalostiam. Rozpočtová reakcia na krízy a meniace sa potreby mala až príliš často *ad hoc* charakter a bola improvizovaná. Takýto postup nie je dobrým základom pre dlhodobú politiku. Komisia preto navrhuje pružnejší rozpočet, ktorý bude lepšie pripravený na predvídateľné, ale aj nepredvídateľné udalosti. Vďaka úlohe, ktorú pri riadení rozpočtu zohráva Európsky parlament a Rada, bude neustále zaistená vysoká úroveň politickej kontroly, transparentnosti a demokratickej zodpovednosti.

Komisia vyvíja bezprecedentné úsilie o zjednodušenie Európy a súčasťou týchto snáh musí byť aj rozpočet EÚ. Verejné konzultácie potvrdili, že finančné programy EÚ sa stali príliš roztrieštenými, čo vedie k vzájomnému prekryvaniu, medzerám a rozdielnym pravidlám. To spôsobuje zmätok a znižuje prístupnosť, flexibilitu a účinok. Komisia navrhuje zefektívniť a harmonizovať finančné programy EÚ, čo výrazne uľahčí identifikáciu možností financovania, uvoľnenie synergií a zostavenie štithleho, transparentného a koherentného rozpočtu, ktorý bude slúžiť všetkým Európanom.

Ďalší dlhodobý rozpočet EÚ je príležitosťou opätovne potvrdiť odhodlanie Európy presadzovať naše spoločné ciele a hodnoty. Cieľom návrhov Komisie je zabezpečiť, aby sa investície EÚ riadili našimi politickými prioritami a prinášali lepšie výsledky, než by členské štáty mohli dosiahnuť, ak by konali samostatne. Sú založené na dodržiavaní zásad právneho štátu a odrážajú pevné odhodlanie zaistiť, aby sa finančné prostriedky EÚ vynakladali hospodárne a aby rešpektovali najprísnejšie normy správneho finančného riadenia.

Komisia navrhuje na obdobie 2028 – 2034 ambiciózný rozpočet vo výške 1,98 bilióna EUR, čo zodpovedá 1,26 % HND EÚ. Únia môže svoje ambície naplniť, len ak má k dispozícii zodpovedajúci rozpočet. Tento rozpočet Únii umožní využiť impulz, ktorý priniesol nástroj NextGenerationEU, a plniť úlohy a povinnosti, ktoré jej boli zverené.

Modernizácia financovania rozpočtu EÚ je zásadnou súčasťou tohto balíka a umožní, aby príspevky členských štátov zostali napriek zvýšeniu objemu rozpočtu stabilné. Ambiciózný rozpočet zameraný na európske priority by mal byť založený na modernejšom a európskejšom systéme príjmov. Na tento účel Komisia navrhuje nový posilnený balík vlastných zdrojov, ktorý zahŕňa úpravy návrhu z roku 2023 o nových vlastných zdrojoch a ďalšie potenciálne zdroje. Takto získané príjmy umožnia zostaviť rozpočet EÚ, ktorý bude zodpovedať deklarovaným ambíciám a ktorý Únii zároveň umožní plniť záväzky v súvislosti so splácaním pôžičiek v rámci nástroja NextGenerationEU.

Viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034 je jedinečnou príležitosťou na prispôbenie nášho dlhodobého rozpočtu svetu, ktorý sa neustále mení. Rozpočet EÚ a spoločné politiky, ktoré sa z neho financujú, sú súčasťou štruktúry našej Únie. Základné

¹ [Budúci dlhodobý rozpočet EÚ \(VFR\) – implementácia finančných prostriedkov EÚ v spolupráci s členskými štátmi a regiónmi](#)

² [Európska panelová diskusia občanov o novom európskom rozpočte – Európska komisia](#)

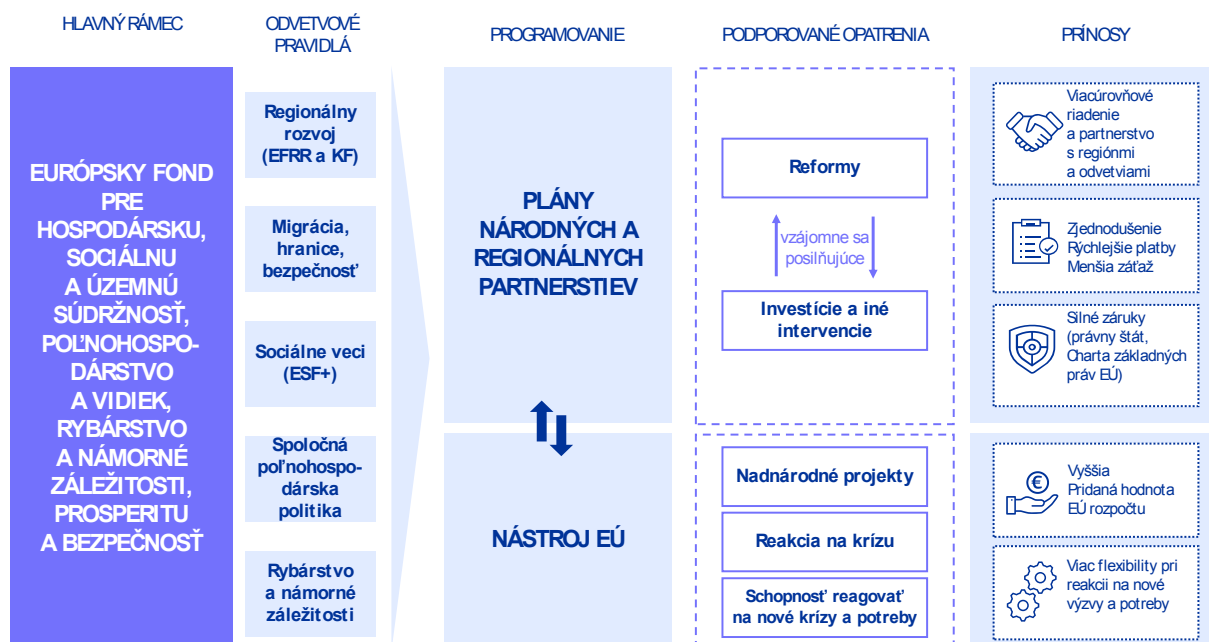
zásady a ciele, ktoré formovali rozpočet EÚ od jeho vzniku, zostanú nezmenené. Vzhľadom na výzvy, ktorým Únia čelí, však nečinnosť nie je alternatívou. Tým, že sa rozpočet EÚ a jeho programy zjednodušia, zvýši sa ich flexibilita a strategicky sa prispôbia súčasným i budúcim prioritám, dáme Únii k dispozícii moderný rozpočet, ktorý potrebuje na to, aby mohla chrániť európskych občanov, pomáhať európskemu priemyslu prosperovať a posilňovať európsky sociálny model. A tiež motivovať občanov, výskumných pracovníkov a podniky z EÚ a mimo nej, aby si „Vybrali Európu“.

Stručne povedané, vybudovať nezávislú Európu schopnú rozhodovať o vlastnom osude.

2. ROZPOČET EÚ: PRIORITY EÚ V PRAXI

Nový rozpočet EÚ bude **rozpočtom založeným na politikách**. Ďalšia generácia finančných programov EÚ musí tvoriť súdržný celok a s spoločne posunúť európsku spoluprácu na vyššiu úroveň v prioritných oblastiach, ako sú konkurencieschopnosť, bezpečnosť, dekarbonizácia, udržateľnosť a hospodárska, sociálna a územná súdržnosť. Programy prepracovaného rozpočtu EÚ sú navrhnuté tak, aby sa navzájom dopĺňali a umožňovali kombinovať zdroje na podporu európskych priorít, a to tak v rámci Únie, ako aj na globálnej úrovni.

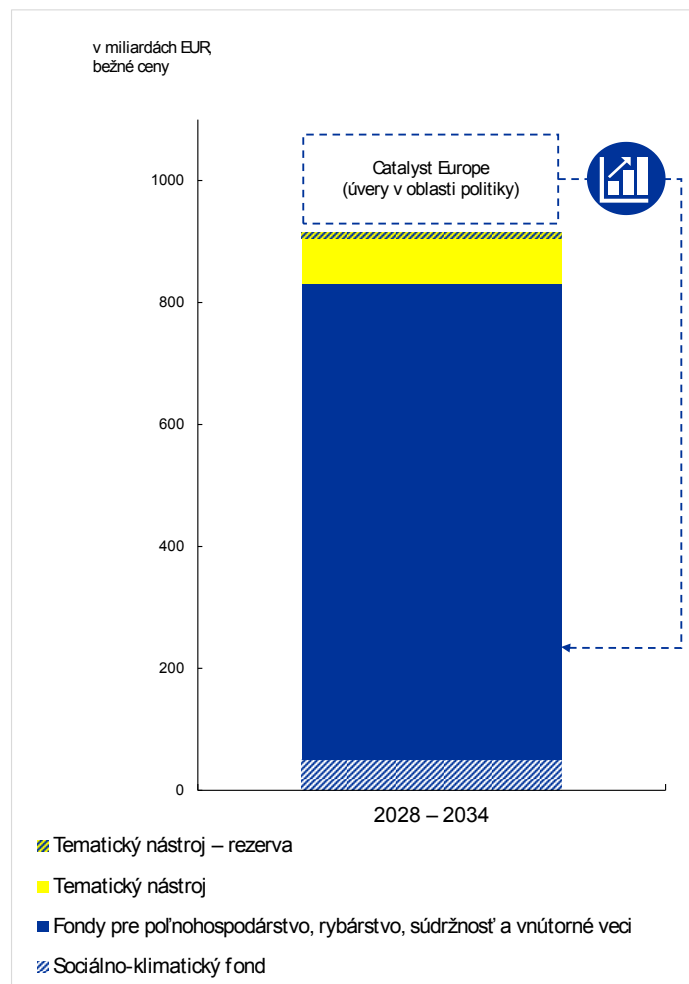
I. Podpora prosperity, udržateľnosti a bezpečnosti – investície a reformy prispôbené potrebám prostredníctvom plánov národných a regionálnych partnerstiev

Plány národných a regionálnych partnerstiev budú spájať finančné prostriedky EÚ implementované členskými štátmi a regiónmi v rámci súdržného a na mieru prispôbeného procesu plánovania, ktorý bude plne v súlade so spoločnými prioritami Únie. Maximalizujú vplyv každého eura, zaisťujú väčšiu flexibilitu pri prispôbovaní sa regionálnym a miestnym potrebám a zjednodušia pravidlá pre členské štáty a regióny.

Nové plány národných a regionálnych partnerstiev pre investície a reformy nadviažu na pozoruhodné výsledky spoločných európskych politík, pričom ich posilnia a zvýšia ich vplyv. Partnerstvá zvýšia synergie medzi súčasnými politikami na podporu európskych priorít a posilnia hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť. Podporia tiež opatrenia EÚ vedúce k odstráneniu prekážok na vnútornom trhu. Plány vďaka finančnému krytiu vo výške 865 miliárd EUR (vrátane 50 miliárd EUR zo Sociálno-klimatického fondu) zabezpečia nepretržitú podporu spoločných európskych politík založenú na modernom prístupe.

Finančné krytie pre plány národných a regionálnych partnerstiev na roky 2028 – 2034

Plány partnerstva budú vychádzať z európskych priorít, no budú prispôbené osobitným potrebám členských štátov a regiónov. Plány budú reakciou na hlavné priority a výzvy, ktoré boli identifikované, okrem iného aj prostredníctvom európskeho semestra. Za plány a ich koncepciu budú zodpovedné vnútroštátne a regionálne orgány. Nový systém vykonávania zohľadní rozmanitosť členských štátov a poskytne im flexibilitu pri rozvoji vnútroštátnych, odvetvových a prípadne regionálnych a územných kapitol, ako je to v rámci súčasných pravidiel, v závislosti od ústavných štruktúr a tradícií každého členského štátu.

Napriec politikami EÚ budú poskytovať cieleňú podporu na riešenie naliehavých potrieb, ako sú výzvy, ktorým čelia východné pohraničné regióny najviac postihnuté útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine. Partnerstvá budú vo všeobecnosti menej normatívne, pokiaľ ide o to, ako dosiahnuť spoločné ciele, ale budú vyžadovať viac z hľadiska toho, čo sa má dosiahnuť, pričom sa zaistí plné dodržiavanie zásady subsidiarity.

Plány národných a regionálnych partnerstiev spoja 14 existujúcich fondov a zabezpečia súdržnosť a spoločné programovanie medzi nimi, pričom sa budú rešpektovať ich osobitosti. Zefektívnia sa tak zložité procesy programovania, skrátia zdĺhavé postupy potvrdzovania a vytvorí sa nové príležitosti pre synergie.

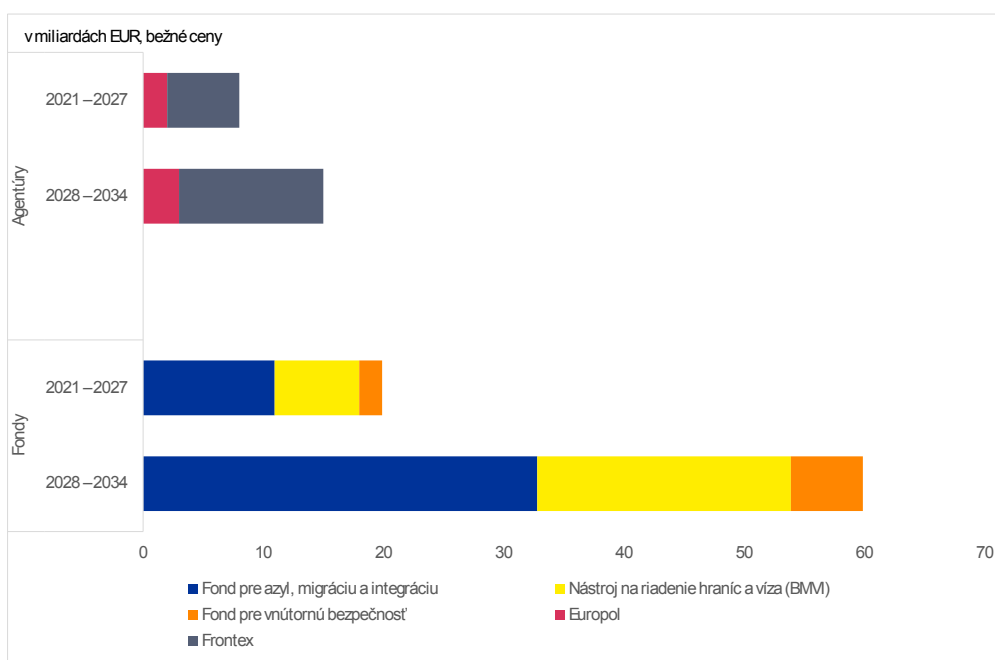
- **Poľnohospodárstvo a vidiecke oblasti zostávajú prioritou, čím sa posilní strategická autonómia, potravinová bezpečnosť a udržateľnosť EÚ.** Partnerstvá sú príležitosťou na to, aby sa spoločná poľnohospodárska politika vyvinula smerom k jednoduchšiemu, cielenejšiemu a účinnejšiemu rámcu politiky s cieľom nájsť správnu rovnováhu medzi stimulmi, investíciami a pravidlami. Poľnohospodári sa budú môcť naďalej spoľahnúť na predvídateľnosť a stabilitu, pokiaľ ide o ich podporu príjmu z rozpočtu EÚ, pričom budú môcť využívať ďalšie možnosti, pokiaľ ide o investície a spoločné opatrenia pre vidiecke oblasti. Členské štáty budú schopné dosiahnuť synergie, ktoré im umožnia lepšie riešiť výzvy, ktorým čelia poľnohospodári a vidiecke komunity, vytvárať príležitosti pre mladých poľnohospodárov a podporovať generačnú výmenu, pričom sa z dlhodobého hľadiska zaistí potravinová bezpečnosť. EÚ zintenzívni svoju podporu poľnohospodárskych výrobkov EÚ s cieľom vytvoriť nové trhové príležitosti. A vzhľadom na rastúcu neistotu na poľnohospodárskych trhoch bude EÚ chrániť poľnohospodárov a stabilizovať trhy v čase narušenia ich fungovania prostredníctvom jednotnej bezpečnostnej siete.
- **Politika súdržnosti sa posilní a zmodernizuje a jej jadrom budú regióny,** pričom sa bude naďalej riadiť svojimi základnými zásadami partnerstva, viacúrovňového riadenia a miestne orientovaných opatrení. Bude fungovať v súčinnosti s ostatnými politikami, bude mať väčší vplyv vďaka cieleňým investíciám a reformám a zároveň bude naďalej podporovať súdržnejšiu Európu, pričom zabezpečí, aby všetci Európania bez ohľadu na to, kde žijú, mali prístup k hospodárskym príležitostiam a vyššej kvalite života. Pomôže menej rozvinutým regiónom pri dobiehaní a regiónom zapojeným do spravodlivej transformácie, aby sa zabezpečilo, že sa na nikoho nezabudne. Veľkú pozornosť bude venovať najvzdialenejším regiónom, pričom uznáva jedinečné výzvy, ktorým čelia, ako aj ich potenciál.
- **Keďže Európa je len taká silná, aké silné je postavenie jej občanov, bude ústredným prvkom plánov podpora ľudí a európskeho sociálneho modelu. Na plány národných a regionálnych partnerstiev sa bude vzťahovať sociálny cieľ vo výške 14 % s cieľom nasmerovať významné investície do vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv na podporu kvalitných pracovných miest, zručností, sociálneho začlenenia a bývania vo všetkých členských štátoch, regiónoch a odvetviach.**
- **Partnerstvá zabezpečia, aby podpora EÚ zameraná na výzvy v oblasti migrácie, riadenia hraníc a bezpečnosti bola prispôbena potrebám každého členského štátu a jeho regiónov.** Prepojenie medzi reformami a investíciami poskytne členským štátom silnejšie stimuly na vykonávanie paktu o migrácii a azyle a stratégie vnútornej

bezpečnosti EÚ. Nástroj EÚ zabezpečí flexibilnú a spoločnú reakciu EÚ na naliehavé potreby a nové výzvy.

- **Rybárstvo bude naďalej životne dôležité pre naše pobrežné spoločnosti a hospodárstva.** Partnerstvá vytvoria užšie prepojenie medzi rybárskou a oceánskou politikou EÚ, politikou súdržnosti a spoločnou poľnohospodárskou politikou s cieľom poskytnúť väčšiu podporu našim rybárom a ženám a zároveň pomôcť stimulovať hospodárske činnosti, ako je akvakultúra, cestovný ruch a lodná doprava, vytvárať pracovné miesta a zlepšovať zdroje obživy v pobrežných regiónoch.

Plány národných a regionálnych partnerstiev spolu s ďalšími programami EÚ pomôžu Únii ďalej smerovať k splneniu nášho záväzku dekarbonizovať Európu do roku 2050. Investície a reformy podporené v rámci plánu podnietia inovácie, zvýšia odolnosť voči vplyvom zmeny klímy, zlepšia konektivitu a pomôžu Európe stať sa energeticky nezávislejšou. Budú podporovať podniky a občanov v celej Únii pri zvládaní výziev a využívaní príležitostí, ktoré sú spojené s prechodom na zelené hospodárstvo, a zaistia, aby sa na nikoho nezabudlo.

Financovanie pre oblasť migrácie a riadenia hraníc v rozpočte na roky 2028 – 2034

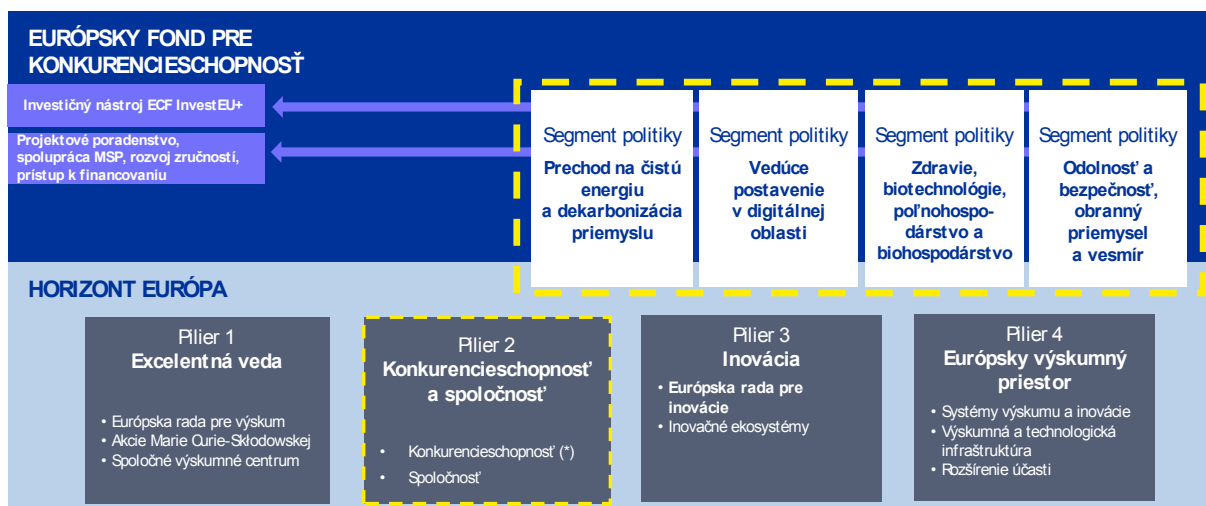
Vykonávanie založené na výsledkoch a kombinácia vzájomne sa posilňujúcich investícií a reforiem prinesie väčší účinok a hodnotu za vynaložené prostriedky. Platby budú podmienené splnením investičných a reformných míľnikov a cieľov spojených s dohodnutými prioritami. Očakáva sa, že výsledky sa tak dosiahnu rýchlejšie a efektívnejšie. Dôraz sa tak bude klásť na to, na čo by sa klásť mal: výsledky, ktoré vynaložené výdavky EÚ prinesú. Spôľahlivé opatrenia v oblasti auditu a kontroly zabezpečia, aby sa plány partnerstva vykonávali v súlade s najprísnejšími štandardmi správneho finančného riadenia.

Zásady právneho štátu a Charta základných práv sú nedotknuteľné. Nariadenie o podmienenosti právnym štátom³ sa bude naďalej uplatňovať na celý rozpočet EÚ (pozri oddiel 5). Plány národných a regionálnych partnerstiev posilnia prepojenie medzi odporúčaniami uvedenými v správe o právnom štáte a finančnou podporou. Ak členský štát príde o finančné prostriedky v dôsledku pretrvávajúceho porušovania zásad právneho štátu alebo Charty základných práv, tieto prostriedky budú k dispozícii na použitie v programoch v rámci priameho alebo nepriameho riadenia, najmä v tých, ktoré prispievajú k podpore európskej demokracie, občianskej spoločnosti, hodnôt Únie alebo k boju proti korupcii.

Nástroj EÚ bude podporovať vykonávanie na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Nástroj bude podporovať akcie, ktoré možno efektívnejšie realizovať na úrovni Únie a ktoré dopĺňajú projekty vykonávané členskými štátmi a regiónmi. To zahŕňa vykonávanie výlučných právomocí Únie v oblastiach, ako je ochrana morských biologických zdrojov v rámci spoločnej rybárskej politiky, podpora politiky v oblasti oceánov, presadzovanie sociálnych opatrení a investícií do sociálnej infraštruktúry a sociálneho hospodárstva na úrovni EÚ, a to aj prostredníctvom využívania záručných nástrojov, a podpora medziregionálnej alebo medzimestskej spolupráce. Nástroj bude pomáhať pri reakcii na prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené ľudskou činnosťou a vytvorí synergie s inými oblasťami politiky, na ktoré sa partnerstvá vzťahujú, ako je napríklad poľnohospodárstvo. Nepridelená rezerva poskytne možnosť ďalšej reakcie na neočakávané udalosti a katastrofy v členských štátoch, ak by iná flexibilita v rámci národných a regionálnych pridelených prostriedkov nebola dostatočná.

EÚ bude takisto naďalej prostredníctvom osobitného nástroja poskytovať silnú podporu **komunitě tureckých Cyperčanov.**

II. Posilnenie európskej konkurencieschopnosti: Európsky fond pre konkurencieschopnosť a Horizont Európa

(*) Kolaboratívny výskum a inovácie v súlade s činnosťami v rámci Fondu pre konkurencieschopnosť

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.

Nový Európsky fond pre konkurencieschopnosť bude v súčinnosti s programom Horizont Európa poskytovať kontinuálnu podporu európskym inovátorom od výskumu až po zavádzanie, od nápadov cez startupy až po scaleupy. Podporí vykonávanie Kompasu konkurencieschopnosti a pomôže Únii získať konkurenčnú výhodu v strategických odvetviach, a to aj uľahčením viacnárodných a cezhraničných projektov s vysokou pridanou hodnotou EÚ. Bude tak prispievať k prosperite a vytváraniu kvalitných pracovných miest.

Budúci dlhodobý rozpočet EÚ musí priniesť zásadnú zmenu v európskej podpore konkurencieschopnosti. Európa je kolískou inovácií, vedeckého pokroku a podnikania s priemyselnou stopou svetovej úrovne. Konkurencieschopnosť a hospodársku bezpečnosť Európy však obmedzujú prekážky na jednotnom trhu, fragmentované kapitálové trhy, nedostatočná digitalizácia, nekalá medzinárodná hospodárska súťaž, vysoké ceny energie, nedostatok zručností a pracovnej sily, slabá transformácia výskumu do trhových výstupov a prekážky pri spájaní projektov a financovania.

Ako sa zdôrazňuje v Draghiho⁴ a Lettovej⁵ správe a v Kompase konkurencieschopnosti⁶, **Európa musí urobiť oveľa viac pre vytvorenie podmienok pre svoje najlepšie projekty a podniky, aby prosperovali a rozširovali sa.** Ako sa uvádza v Dohode o čistom priemysle, bude nevyhnutné kombinovať dekarbonizáciu a hospodársky rast prostredníctvom dostupných cien energie, podpory čistých výrobkov vyrobených v EÚ (prostredníctvom aktu na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu), kvalitných pracovných miest a posilneného financovania, a to aj prostredníctvom banky pre dekarbonizáciu priemyslu. Kľúčovým cieľom musí byť aj posilnenie hospodárskej bezpečnosti Európy – zaistenie toho, aby kľúčové odvetvia zostali odolné a konkurencieschopné v kontexte geopolitických a technologických zmien. EÚ musí takisto uprednostniť investície do hraničných technológií, ktoré sú kľúčom k budúcnosti, ako je vesmír, umelá inteligencia a kvantové technológie. Aby Európa zostala konkurencieschopná, autonómna a bezpečná, musí vybudovať bezpečnú digitálnu infraštruktúru svetovej úrovne, ako sú vysokokapacitné siete a gigatovárne umelej inteligencie.

Európsky fond pre konkurencieschopnosť s celkovým finančným krytím vo výške 409 miliárd EUR vrátane programu Horizont Európa bude predstavovať bezprecedentné zvýšenie rozpočtovej podpory EÚ na výskum, inovácie, vývoj a zavádzanie⁷.

Nový Európsky fond pre konkurencieschopnosť sústreď investičnú silu na úrovni EÚ s cieľom urýchliť rozširovanie, výrobu a zavádzanie strategických technológií v Európe. Stane sa kľúčovým nástrojom na posilnenie konkurencieschopnosti európskych spoločností a posilnenie priemyselnej základne EÚ, a to aj podporou technológií, výrobkov a služieb so značkou „vyrobené v Európe“. Fond, ktorý bude fungovať na základe jednotného súboru pravidiel a nahradí súčasnú spleť prekrývajúcich sa programov, výrazne zjednoduší a urýchli financovanie EÚ, a to aj pre malé a stredné podniky. Umožní EÚ investovať tam, kde je to dôležité, a investovať s vplyvom. Fond bude zahŕňať zjednodušené a zrýchlené postupy

⁴ Draghi, M. *A competitiveness strategy for Europe* (Stratégia konkurencieschopnosti pre Európu), 2024.

⁵ Letta, E. *More than a market* (Oveľa viac než len trh), 2024.

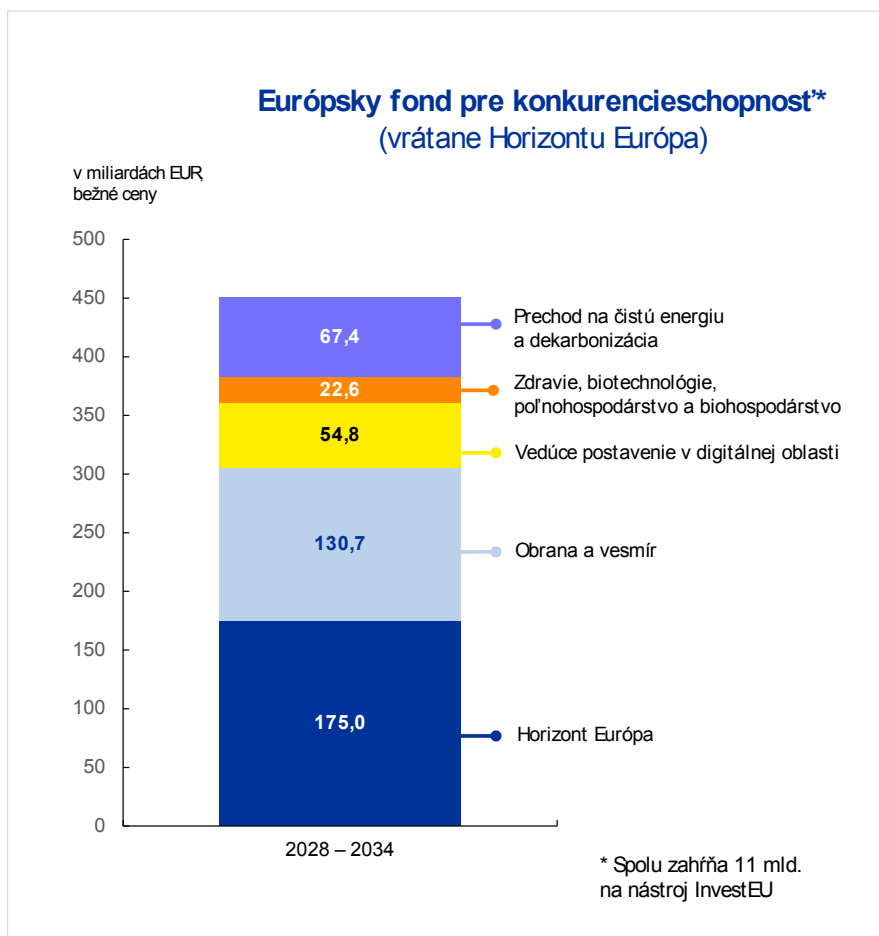
⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ [COM(2025) 30 final].

⁷ Ak sa pripočíta podpora poskytovaná z Inovačného fondu, celkový objem Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť a programu Horizont Európa predstavuje spolu 450,8 miliardy EUR.

výberu, hodnotenia a udeľovania grantov príjemcom finančných prostriedkov EÚ a zavedie zjednodušené požiadavky na podávanie správ, čím predkladatelia získajú rýchlejší prístup k financovaniu.

Na základe odporúčania Draghiho správy sa Európsky fond pre konkurencieschopnosť zameria na verejné statky EÚ. Z fondu sa budú podporovať oblasti, ktoré majú zásadný význam pre konkurencieschopnosť EÚ: prechod na čistú energiu a dekarbonizácia; vedúce postavenie v digitálnej oblasti; odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír; a zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo. Ponúkne aj poradenské služby pre predkladateľov projektov.

Verejné investície na európskej úrovni zohrávajú kľúčovú úlohu ako katalyzátor súkromných investícií. Európsky fond pre konkurencieschopnosť ponúkne komplexný súbor nástrojov financovania na prilákanie súkromných investícií. Každý vybraný projekt tak získa prístup k najvhodnejšej forme podpory, či už pôjde o granty, úvery, verejné zákazky alebo finančné nástroje vrátane kapitálových investícií. Mimoriadne dôležité je, že overená finančná kapacita **Programu InvestEU** podnieti verejné a súkromné investície do prioritných sektorov EÚ, pričom program bude úzko spolupracovať so svojimi implementujúcimi partnermi – Európskou investičnou bankou a inými národnými podpornými bankami. Z fondu sa budú podporovať aj verejno-súkromné partnerstvá vrátane dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu.

Svetovo uznávaný program Horizont Európa pre výskum a inovácie bude naďalej investovať do prelomového základného a kolaboratívneho výskumu, ako aj do

prelomových inovácií v strategických oblastiach. Bude fungovať ako samostatný program úzko prepojený s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť prostredníctvom integrovaných pracovných programov pre kolaboratívny výskum a spoločného súboru pravidiel. Nový program Horizont Európa sa zjednoduší a posilní, čo umožní, aby sa výdavky EÚ vynakladali rýchlejšie a strategickejšie, a to vďaka jasnejším pravidlám a transparentnejším postupom pre žiadateľov a zainteresované strany. Bude podporovať medziodvetvové činnosti v oblasti základného výskumu, pričom sa bude opierať o svoj osvedčený prístup založený na excelentnosti a pripraví budúce východiská pre rast a vedúce postavenie v oblasti technológií. Program Horizont Európa bude postavený na štyroch pilieroch: excelentná veda, konkurencieschopnosť a spoločnosť, inovácia a európsky výskumný priestor. Rozšírená Európska rada pre výskum bude podporovať základnú vedu a Európska rada pre inováciu zintenzívni svoju podporu startupov. Výskumný a vzdelávací program Euratomu bude financovať jadrový výskum a odbornú prípravu a podieľať sa na projekte jadrovej syntézy ITER.

III. Budovanie skutočnej európskej obrannej únie

Nový dlhodobý rozpočet EÚ posunie európsku obrannú úniu na vyššiu úroveň. V čase rastúcich hrozieb a neistoty ide o naliehavú prioritu. Vďaka kombinácii finančných prostriedkov z Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, plánov národných a regionálnych partnerstiev, Nástroja na prepájanie Európy a vonkajšieho financovania sa zabezpečí bezprecedentná európska pridaná hodnota národných výdavkov na obranu.

Budúci rozpočet EÚ musí priniesť nový impulz pre formovanie skutočnej európskej obrannej únie. Keďže v dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine došlo k návratu vojny na európsku pôdu, v rámci súčasného dlhodobého rozpočtu EÚ sa posilnila schopnosť Únie financovať obrannú pripravenosť. Súčasťou tohto úsilia bol nový akt na podporu výroby munície a nástroj pre verejné obstarávanie v oblasti spoločnej obrany, ako aj posilnenie Európskeho mierového nástroja.

V bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030 sa stanovuje, čo môže Únia urobiť na podporu a koordináciu úsilia členských štátov o posilnenie obrannej priemyselnej základne a celkovej obrannej pripravenosti EÚ. V kontexte tohto rámca

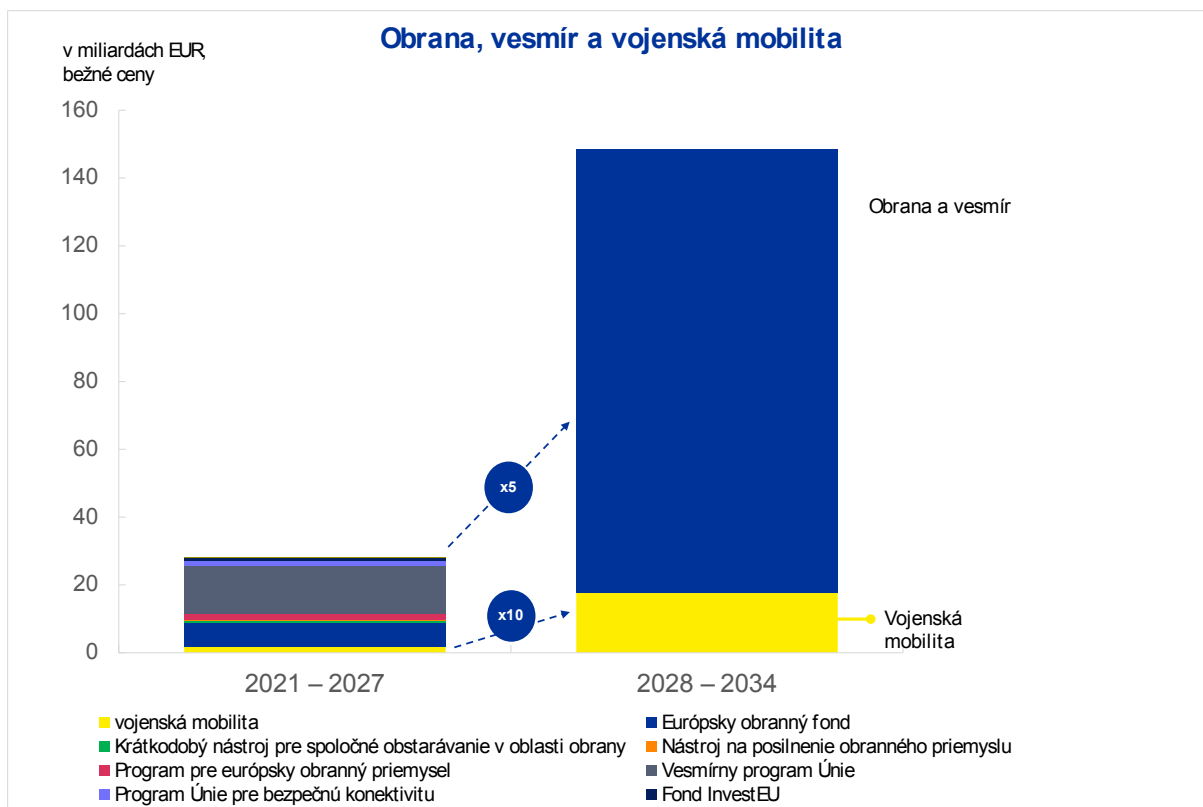
budú mať členské štáty ďalší rozpočtový priestor na zvýšenie výdavkov na obranu, a to aj prostredníctvom dodatočných úverov financovaných zo spoločných pôžičiek (Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu⁸). To však nestačí. Budúci rozpočet musí byť krokom vyúsťujúcim do novej éry strategických investícií do európskych obranných spôsobilostí a obrannej pripravenosti vrátane spoločného vývoja európskych kritických obranných spôsobilostí. Osobitnou prioritou bude reagovať na výzvy, ktorým čelia členské štáty najviac vystavené konvenčným vojenským hrozbám, a to predsedníctvom spoločných projektov, ako je projekt štítu východnej hranice.

Z Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť sa bude poskytovať významná podpora pre investície v oblasti obrany, bezpečnosti a vesmíru. Komisia navrhuje podstatné zvýšenie financovania v porovnaní so súčasným finančným rámcom. V kontexte tohto prístupu ide zároveň o významný krok vpred, keďže sa ním v rámci jedného nástroja zabezpečí podpora pre celý investičný proces počnúc výskumom až po vývoj, výrobu a zavádzanie, pričom sa súčasne zníži riziko, pokiaľ ide o spoločné projekty v oblasti obrany. Posilní sa tak koordinácia formou podpory aplikácií s dvojakým použitím a kybernetickej bezpečnosti. EÚ bude pokračovať v modernizácii svojich vesmírnych systémov, najmä systémov Galileo, EGNOS, Copernicus a IRIS², pričom bude vyvíjať nové kapacity na zvládanie výziev súvisiacich s dvojakým použitím, ako je napríklad vládna služba na pozorovanie Zeme či projekt určovania polohy, navigácie a určovania času v súvislosti s nízkou zemskou dráhou.

Integrácia financovania v oblasti obrany a vesmíru v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť prináša viaceré výhody. Po prvé zabezpečuje konzistentné pravidlá pre príjemcov a uľahčuje prístup k financovaniu. Po druhé využíva synergie medzi podporou obranného a vesmírneho priemyslu, ktoré predstavujú príležitosti pre vzájomné obohacovanie, pričom zabezpečuje nepretržitú a pevnú podporu investícií EÚ do vesmírnej infraštruktúry a kľúčových európskych vesmírnych prostriedkov. A po tretie poskytuje prístup ku kompletnému súboru finančných nástrojov slúžiacich na zabezpečenie špecializovanejšieho prístupu, ktoré budú k dispozícii v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť.

Členské štáty a regióny budú môcť podporovať aj investície a reformy v oblasti obranných spôsobilostí Únie a jej bezpečnostných projektov prostredníctvom ich financovania v rámci plánov národných a regionálnych partnerstiev v súlade s prioritami EÚ a v synergii s financovaním na úrovni EÚ. Takéto opatrenia prispievajú ku konkurencieschopnosti európskej obrannej, bezpečnostnej a technologickej priemyselnej základne a k podpore zameranej na úijnú pripravenosť, odhaľovanie hrozieb a reakciu na krízu, a to aj posilnením kybernetickej bezpečnosti a zabezpečením odolnosti kritickej infraštruktúry. Členské štáty budú môcť v rámci plánov národných a regionálnych partnerstiev financovať aj vnútroštátne časti transeurópskych dopravných sietí, vnútroštátne energetické prenosové a distribučné systavy a dôležité projekty spoločného európskeho záujmu (vrátane projektov v oblasti obrany).

⁸ Nariadenie Rady (EÚ) 2025/1106 z 27. mája 2025 ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE).

Útočná vojna Ruska proti Ukrajine podčiarkla význam investícií do vojenskej mobility, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby ozbrojené sily členských štátov mohli rýchlo a v dostatočnom rozsahu reagovať na krízy, ku ktorým by mohlo dôjsť na vonkajších hraniciach EÚ či za jej hranicami. Posilnený Nástroj na prepájanie Európy sa bude preto intenzívnejšie zameriavať na koridory vojenskej mobility a na maximálne využívanie synergií s ostatnými investíciami do dopravnej siete. Investície budú slúžiť na podporu prepravy vojenských jednotiek a vybavenia s využitím železníc, ciest, letísk, námorných prístavov, vnútrozemských vodných ciest či multimodálnych terminálov.

Európsky mierový nástroj bude naďalej fungovať ako mimorozpočtový nástroj, ktorý bude prispievať k úsiliu Únie o zachovanie mieru, predchádzanie konfliktom a posilnenie medzinárodnej bezpečnosti. Z nástroja sa budú financovať opatrenia, o ktorých rozhodla Rada, a to v rámci dvoch pilierov: prvým sú spoločné náklady na vojenské operácie a misie, druhým opatrenia pomoci⁹. Vzhľadom na rýchlo sa meniace geopolitické prostredie by mal byť tento nástroj počas uplatňovania harmonogramu budúceho finančného rámca naďalej schopný globálne podporovať partnerov vrátane Ukrajiny a posilnený na 30,5 miliardy EUR.

⁹ V súlade s rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509.

IV. Posilnenie európskeho jednotného trhu

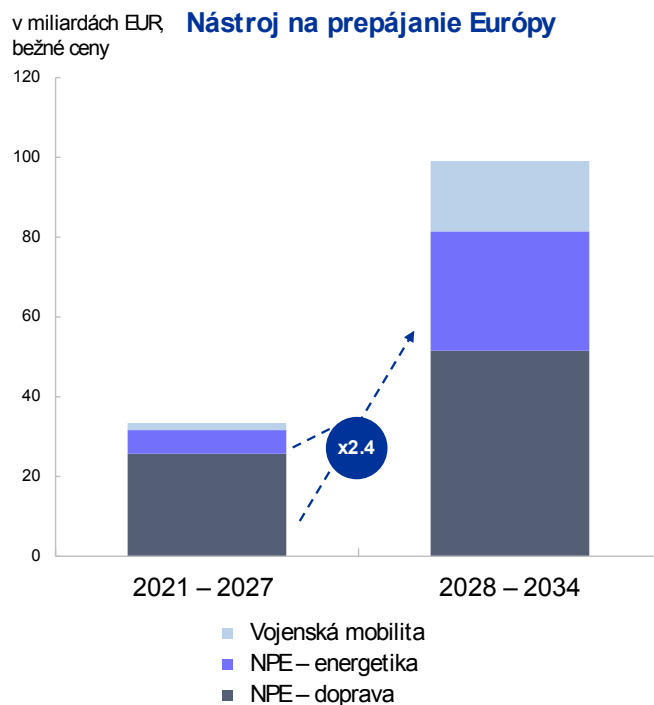
Jednotný trh je jedným z rozhodujúcich úspechov, ktoré sa Únii podarilo dosiahnuť. Z nedávnej stratégie jednotného trhu¹⁰ však opäť vyplynulo, že jednotný trh nie je ani zďaleka dobudovaný. Pridaná hodnota investícií z rozpočtu EÚ je najvyššia vtedy, keď sa premietne do odstránenia prekážok a vytvárania prepojení. V návrhu nového rozpočtu EÚ sa na tieto aspekty prihliada.

Rozpočet EÚ vždy predstavoval oporu pre rozširujúci a prehľbujúci sa európsky jednotný trh. Podporuje ho prostredníctvom spoločných politík, ako je politika súdržnosti či spoločná poľnohospodárska politika, ako aj prostredníctvom investícií do fyzickej infraštruktúry, vďaka ktorej sú transeurópske siete realitou, či prostredníctvom investícií do administratívnej infraštruktúry, ktoré vytvárajú podmienky pre úspešné fungovanie jednotného trhu.

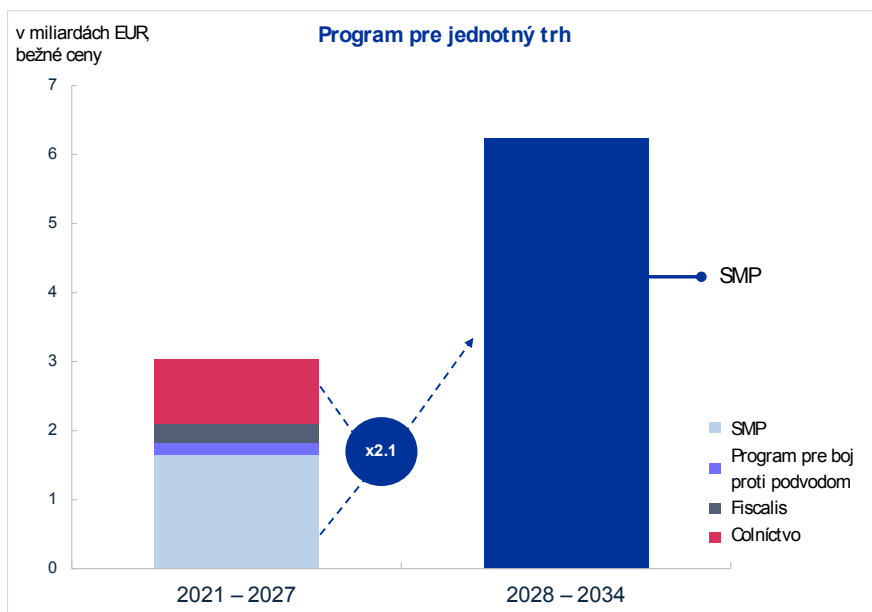
Nový Nástroj na prepájanie Európy poskytne finančné prostriedky na dobudovanie transeurópskych sietí a podporí prechod EÚ na čistú energiu a ekologickú dopravu. Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a potreba zbaviť sa závislosti od ruských fosílnych palív pripomínajú kľúčový význam skutočnej energetickej únie a solídne integrovaných infraštruktúrnych sietí EÚ. Budovanie kľúčovej infraštruktúry, ako sú cezhraničné železničné spojenia a spojovacie vedenia, však napreduje príliš pomaly. Uvedený nástroj bude pre tieto kľúčové investície do odolnosti a bezpečnosti Európy predstavovať nový impulz. Ten bude mať aj podobu podpory projektov v najmenej prepojených častiach Únie, ako sú ostrovy a najvzdialenejšie regióny. Nástroj prinesie investície do cezhraničných spojovacích vedení a sietí, cezhraničných dopravných spojení a sústav na mori, investície zamerané na využívanie a skladovanie energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj investície do infraštruktúry pre alternatívne palivá, čím podporí napĺňanie ambícií Únie v oblasti klímy. Z nástroja sa budú financovať civilno-vojenské dopravné projekty s dvojakým použitím s cieľom umožniť na

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Jednotný trh: náš európsky domáci trh v neistom svete, COM(2025) 500.

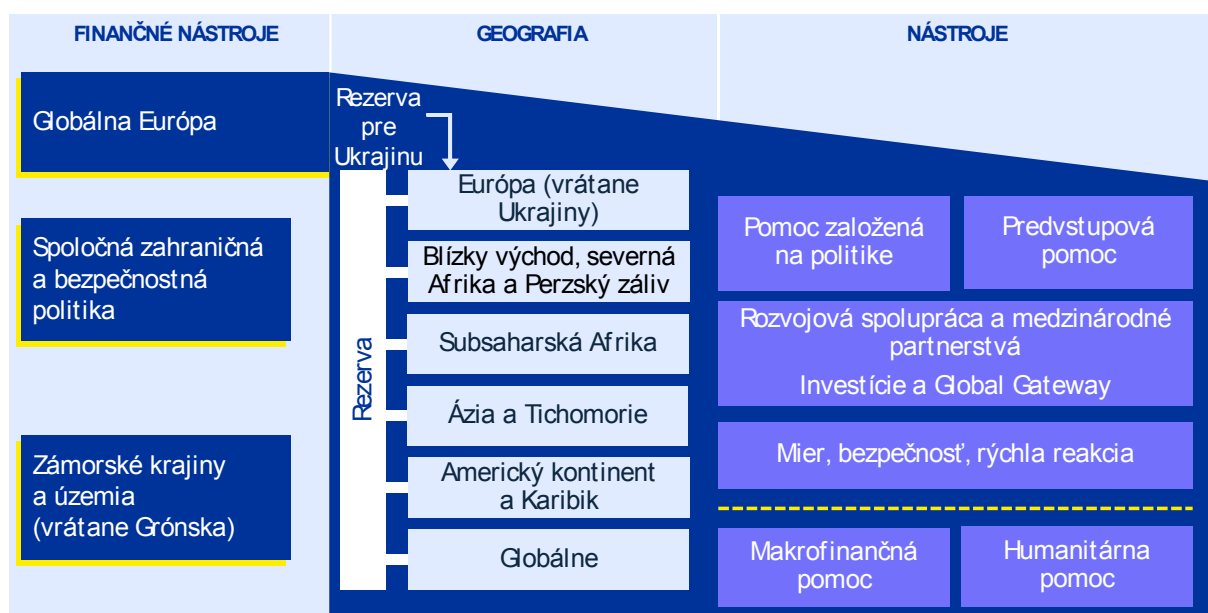
celom území EÚ plynulú **vojenskú mobilitu**, ktorá je predpokladom silnejšej a lepšie pripravenej európskej obrannej únie.

V novom Programe pre jednotný trh sa združia opatrenia podporované z rozpočtu EÚ, ktorých cieľom je odstraňovať cezhraničné a pohraničné prekážky a podporovať spoluprácu medzi národnými správnymi orgánmi. Program prispeje k presadzovaniu právnych predpisov EÚ v oblasti jednotného trhu a politiky hospodárskej súťaže, k presadzovaniu opatrení týkajúcich sa normalizácie a predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa, ako aj k realizácii spolupráce medzi štatistickými orgánmi v oblasti vysokokvalitnej štatistiky s cieľom podporiť navrhovanie, monitorovanie a hodnotenie všetkých politík Únie. Vďaka programu sa navyše odstráni zbytná fragmentácia financovania EÚ v tejto oblasti, čím sa podporí spolupráca medzi národnými správnymi orgánmi a zníži sa administratívne zaťaženie v oblastiach ciel, daní a boja proti podvodom, ktoré majú zásadný význam pre efektívne fungovanie jednotného trhu. Program prispeje aj k realizácii colnej reformy EÚ po jej prijatí a k fungovaniu únie úspor a investícií.

V. Silná Európa v neistom svete: nástroj Globálna Európa

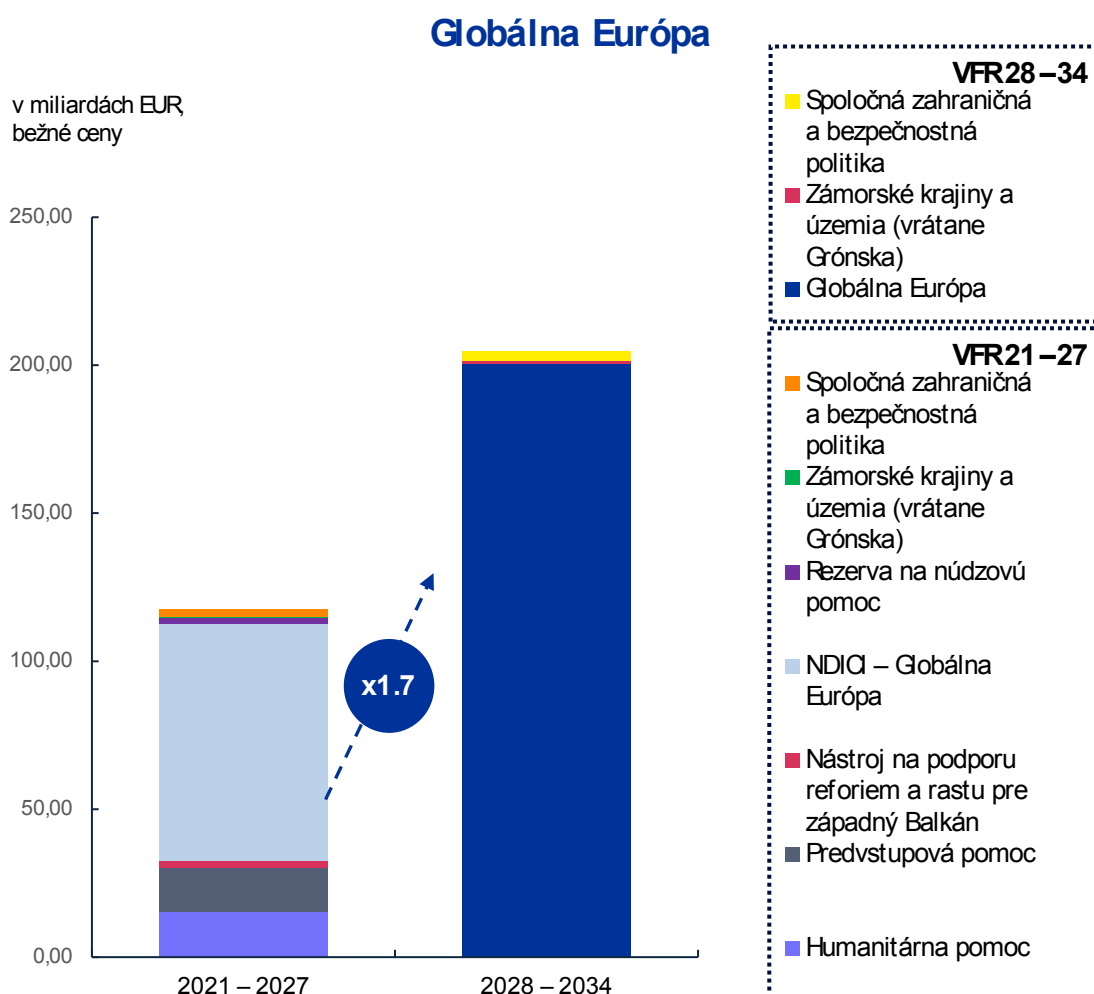

Prostredníctvom nástroja Globálna Európa sa finančné prostriedky EÚ nasmerujú do kľúčových prioritných oblastí strategickejšie. Podpora z nástroja bude pritom špecificky prispôbena potrebám európskych partnerov a záujmom Únie a flexibilne adaptovaná vzhľadom na aktuálne miestne, regionálne a globálne podmienky. Nástroj bude poskytovať silnú podporu kandidátskym krajinám na ich európskej ceste a podporovať stabilitu v bezprostrednom susedstve Únie. Globálna Európa bude naďalej slúžiť ako nástroj predstavujúci neochvejnú podporu Ukrajiny zo strany Únie, ako aj opora pre reakcie Únie na výzvy, ktoré predstavujú napríklad konflikty na Blízkom východe a ich dôsledky.

Globálne politické a hospodárske prostredie je čoraz nestabilnejšie a nepredvídateľnejšie. Je poznačené pretrvávajúcimi i novovznikajúcimi konfliktmi, nekalou

hospodárskou súťažou a čoraz asertívnejšími hospodárskymi a geopolitickými postojmi medzinárodných aktérov. Významnými výzvami pre EÚ a jej partnerov po celom svete sú aj ďalšie faktory, medzi ktoré patrí zmena klímy, migračné tlaky či bezpečnostné hrozby.

V tejto súvislosti musí EÚ v budúcom finančnom rámci prepracovať koncepciu financovania svojej vonkajšej činnosti a toto financovanie posilniť. Vonkajšia činnosť EÚ musí byť lepšie zacielená na našich partnerov a musí riešiť naliehavé potreby priamo v teréne. Mala by podporovať strategické záujmy Únie na globálnej scéne, a to nasmerovaním finančných prostriedkov do oblastí predstavujúcich kľúčové politické priority a pružným adaptovaním sa na meniace sa okolnosti. Základom pre túto činnosť bude posilnený nástroj Globálna Európa disponujúci prostriedkami v objeme 200 miliárd EUR. Z tejto sumy by sa mala vyčleniť orientačná suma vo výške 25 miliárd EUR určená na humanitárnu pomoc.

V rámci budúceho dlhodobého rozpočtu sa vďaka novému nástroju Globálna Európa financovanie vonkajšej činnosti EÚ zoptimalizuje, skonsoliduje a zefektívni. Každý makroregión bude mať orientačne pridelené finančné prostriedky slúžiace na zabezpečenie predvídateľnosti pre partnerov Únie, ktoré budú doplnené o flexibilitu umožňujúcu prerozdeliť finančné prostriedky medzi jednotlivými balíkmi finančného krytia a zmobilizovať celkovú nepridelenú rezervu na riešenie vznikajúcich potrieb a nových priorít. Nástroj Globálna Európa bude obsahovať aj globálny pilier pre akcie, ktoré majú principiálne globálny charakter z hľadiska ich dosahu, medzi ktoré patrí napríklad financovanie iniciatív

prostredníctvom medzinárodných organizácií, ako je Organizácia Spojených národov, či financovanie riešenia otázok, ako je boj proti terorizmu, globálne zdravie, kybernetická bezpečnosť, zahraničná manipulácia s informáciami a zahraničné zasahovanie a medzinárodná správa v oblasti klímy a oceánov. Okrem toho bude financovanie niektorých akcií súvisiacich s krízovými, mierovými a zahraničnopolitickými potrebami pre osobitné geografické ciele prebiehať v rámci špecifických zemepisných oblastí, pričom sa zohľadní globálny rozmer.

Na účely zacielenia podpory EÚ na jednotlivé makroregióny budú k dispozícii všetky nástroje politiky vonkajšej činnosti. Súčasťou nástroja Globálna Európa budú viacročné programy spolupráce s partnermi, ako aj akcie, ktoré nie sú zo svojej podstaty programovateľné, medzi ktoré patrí napríklad humanitárna pomoc¹¹ a krízové a mierové potreby či potreby zahraničnej politiky. Z nástroja sa okrem toho bude poskytovať pomoc na základe splnenia podmienok v príslušnej oblasti politiky, a to vrátane reforiem a investícií. Vďaka Globálnej Európe bude môcť EÚ zaviesť tú správnu kombináciu politických nástrojov koncipovaných tak, aby sa zaistila čo najúčinnější reakcia na meniace sa ciele zahraničnej politiky a osobitné potreby partnerov EÚ.

V záujme dosiahnutia účinnejšieho a cielenejšieho financovania vonkajšej činnosti ponúkne EÚ komplexné a vzájomne prospešné partnerské balíky. Partnerské balíky budú špecificky prispôbené partnerom alebo regiónom, pričom budú slúžiť na mobilizáciu náležitého súboru nástrojov danej politiky zameraných na maximalizáciu vplyvu EÚ v praxi, riešenie strategických záujmov EÚ a zlepšenie viditeľnosti a pochopenia vonkajšej činnosti EÚ. Prispievajú k rozvoju **novej európskej hospodárskej zahraničnej politiky** a zároveň posilnia súlad s vnútornými prioritami EÚ, ako sú hospodárska bezpečnosť, obchod a konkurencieschopnosť, energetická bezpečnosť a dekarbonizácia, potravinová bezpečnosť, riadenie migrácie, dopravné spojenia, ochrana klímy a životného prostredia, výroba energie z obnoviteľných zdrojov, prepojitelnosť ponúkaná dôveryhodnými predajcami a prístup ku kritickým surovinám.

Rozširovanie je politickou a geostrategickou nevyhnutnosťou. Rozširovanie zostáva aj dvadsať rokov po najväčšom rozšírení v histórii EÚ kľúčovou investíciou do dlhodobej bezpečnosti, mieru, stability a udržateľnej prosperity v Európe. Útočná vojna Ruska proti Ukrajine poukázala na význam európskej integrácie a potrebu väčšej a silnejšej Únie schopnej riešiť globálne výzvy. Únia je pevne odhodlaná spolupracovať s kandidátskymi krajinami a potenciálnymi kandidátmi v záujme ich prípravy na pristúpenie, a to pri plnom rešpektovaní procesu založeného na zásluhách a s rozhodným presvedčením, že budúcnosť týchto krajín je v Európskej únii. Nástroj Globálna Európa poskytne kandidátskym krajinám a potenciálnym kandidátom zásadnú finančnú a politickú podporu, ktorá im na tejto ceste pomôže ďalej napredovať.

EÚ bude Ukrajinu podporovať tak dlho, ako to bude potrebné. EÚ bude Ukrajinu pomáhať, či už ide o jej podporu v prístupovom procese alebo o dlhodobejšiu obnovu. Súčasťou tejto podpory budú úvery financované prostredníctvom spoločných pôžičiek EÚ, ktoré budú kryté rezervou v rozpočte EÚ. Podpora pre Ukrajinu sa bude realizovať v rámci geografického piliera nástroja Globálna Európa. Jej zdrojmi budú prostriedky z osobitnej vyhradenej rezervy tvorenej prostriedkami nad rámec rozpočtových stropov, pričom sa pri nej bude prihliadať na rozsah a stupeň neistoty daných potrieb.

¹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1257/96 z 20. júna 1996 o humanitárnej pomoci.

Nástroj Globálna Európa bude doplnený ďalšími druhmi vonkajšej činnosti EÚ, ktoré sa z právnych dôvodov musia financovať v rámci samostatných programov. Vďaka budúcemu dlhodobému rozpočtu EÚ sa zintenzívni podpora určená pre zámorské krajiny a územia¹² a bude pokračovať financovanie opatrení spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

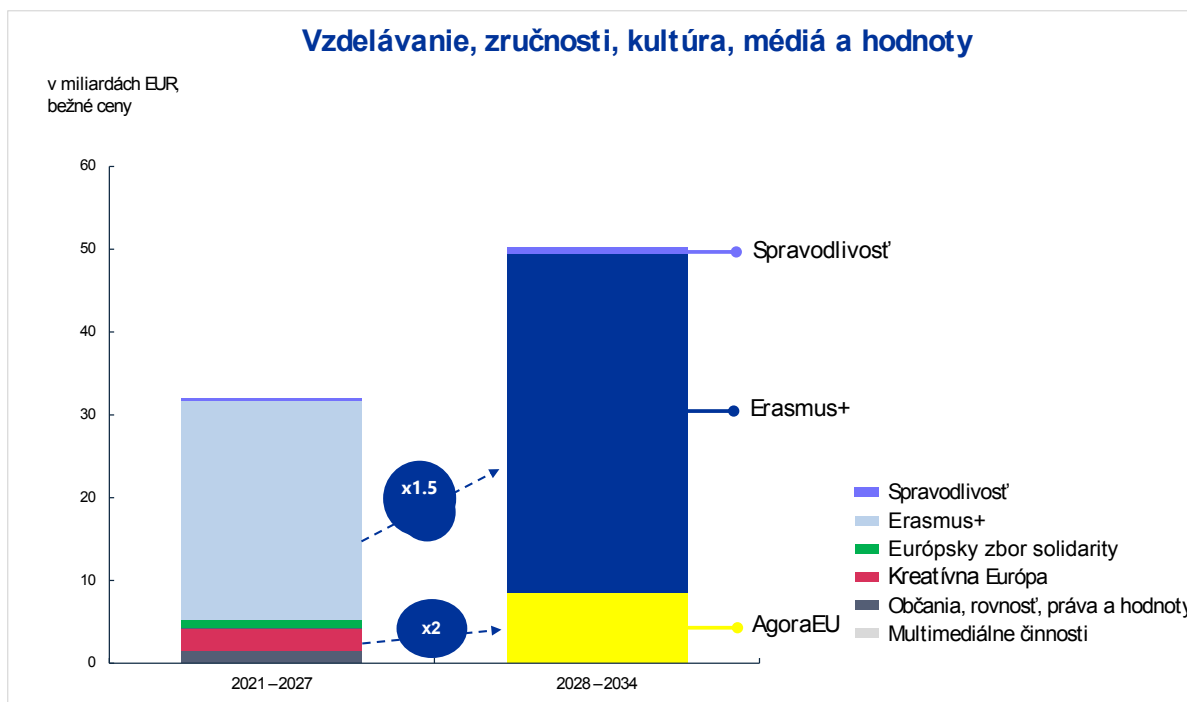
VI. Investície do vzdelávania, demokracie a európskych hodnôt

Nový dlhodobý rozpočet EÚ bude rozpočtom pre všetkých Európanov. Zintenzívnia sa ním investície do vzdelávania a zručností s cieľom pomôcť študentom a pracovníkom v EÚ zhostiť sa príležitostí v celej EÚ. Rozpočet bude naďalej slúžiť na podporu bohatej kultúrnej rozmanitosti, demokratických hodnôt a slobôd Európy. Jeho podstata bude spočívať v dodržiavaní práv a hodnôt, ktoré našu Úniu definujú.

Podpora vzdelávania, kultúry, médií a demokratických hodnôt je investíciou do našej spoločnej budúcnosti. Rozpočet EÚ predstavuje ústredný prvok tejto podpory a s ňou súvisiacich programov. Pomáha pri riešení otázok nadnárodnej spolupráce v oblasti rozvoja zručností a pri riešení a rozvíjaní zmyslu pre občianstvo EÚ, ako aj pre vzájomné porozumenie, a to prostredníctvom presadzovania hodnôt EÚ, podpory demokratickej a spoločenskej odolnosti, kultúrnych výmen, finančnej gramotnosti a dôveryhodného informačného priestoru.

¹² Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. v. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>). 2021/1764

Posilní sa ním program Erasmus+ predstavujúci kombináciu aktuálneho programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity. Toto prepojenie svedčí o renomé tohto programu, ktorý patrí medzi najkonickejšie programy EÚ. Erasmus+ bude naďalej podporovať vysokokvalitné vzdelávanie a odbornú prípravu, ako aj vzdelávaciu mobilitu mladých ľudí s cieľom rozvíjať zručnosti a získavať spoločné skúsenosti. Investície z programu Erasmus+ do **mládeže, dobrovoľníctva a športu** pomôžu pri budovaní silnejších a prepojenejších spoločností, podporia občiansku a demokratickú angažovanosť a prispievajú k sociálnej súdržnosti na všetkých úrovniach. Plány národných a regionálnych partnerstiev budú zároveň predstavovať silnú oporu pre reformy a investície na podporu rozvoja zručností a súvisiacej sociálnej infraštruktúry, a to v plnom súlade s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny.

Nový program AgoraEU bude podporovať piliere silnej demokracie vrátane kultúry, médií a občianskej spoločnosti. Kultúrny, kreatívny, audiovizuálny a mediálny sektor EÚ je významným pilierom hospodárstva a spoločnosti EÚ. Audiovizuálny sektor čelí silnej zahraničnej konkurencii a výzvam súvisiacim s intenzívnejšou úlohou platforiem. V oblasti spravodajských médií sa hrozbou pre európsky projekt a demokraciu stáva klesajúca pluralita médií a šírenie dezinformácií. Európa zároveň čelí výzvam súvisiacim s demokratickou účasťou, rovnosťou, kultúrnou rozmanitosťou a ohrozením umeleckej slobody. Kvalitne navrhnutá a posilnená finančná podpora na európskej úrovni zohráva pri vyvažovaní týchto tendencií dôležitú úlohu. Kultúrna a jazyková rozmanitosť, naše kultúrne dedičstvo a spoločné hodnoty rovnosti a demokracie definujú európsku identitu a v rámci budúceho dlhodobého rozpočtu sa budú naďalej podporovať. Prepojením podpory kultúry, médií a občianskej spoločnosti a ich zastrešením pod program AgoraEU sa zabezpečí jednoduchší prístup pre príjemcov na základe spoločných pravidiel a mechanizmov financovania.

Program Spravodlivosť prispieje k rozvoju efektívneho, inkluzívneho a odolného európskeho priestoru spravodlivosti. Podporí sa ním aj digitalizácia justície na úrovni EÚ.

VII. Ochrana občanov a budovanie pripravenosti a odolnosti

Nový dlhodobý rozpočet EÚ poskytne nástroje potrebné na vykonávanie stratégie únie pripravenosti a stratégie ProtectEU.¹³¹⁴ Nedávne katastrofy a krízy vrátane pandémie, vojny na Ukrajine a energetických kríz, ako aj mnohé bezpečnostné hrozby svedčia o pridanej hodnote koordinovaných opatrení EÚ a členských štátov, ktoré slúžia na zvýšenie pripravenosti a ochranu našej vnútornej bezpečnosti. Z budúceho dlhodobého rozpočtu EÚ sa posilnia kapacity EÚ v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie a investujú prostriedky do bezpečnej a chránenej Európy.

V správe s názvom **Spoločne bezpečnejší: posilnenie európskej civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti**¹⁵ sa poukazuje na viaceré hrozby, ktorým čelí Únia, a uvádzajú sa v nej konkrétne odporúčania, ako predchádzať veľkým krízam, ktoré postihujú EÚ alebo niektoré jej členské štáty, a ako na takéto krízy reagovať. V budúcom dlhodobom rozpočte sa budú riešiť všetky aspekty krízového riadenia: prevencia, pripravenosť, reakcia, ako aj obnova a modernizácia súboru nástrojov pripravenosti EÚ s významnou finančnou podporou z rozpočtu EÚ.

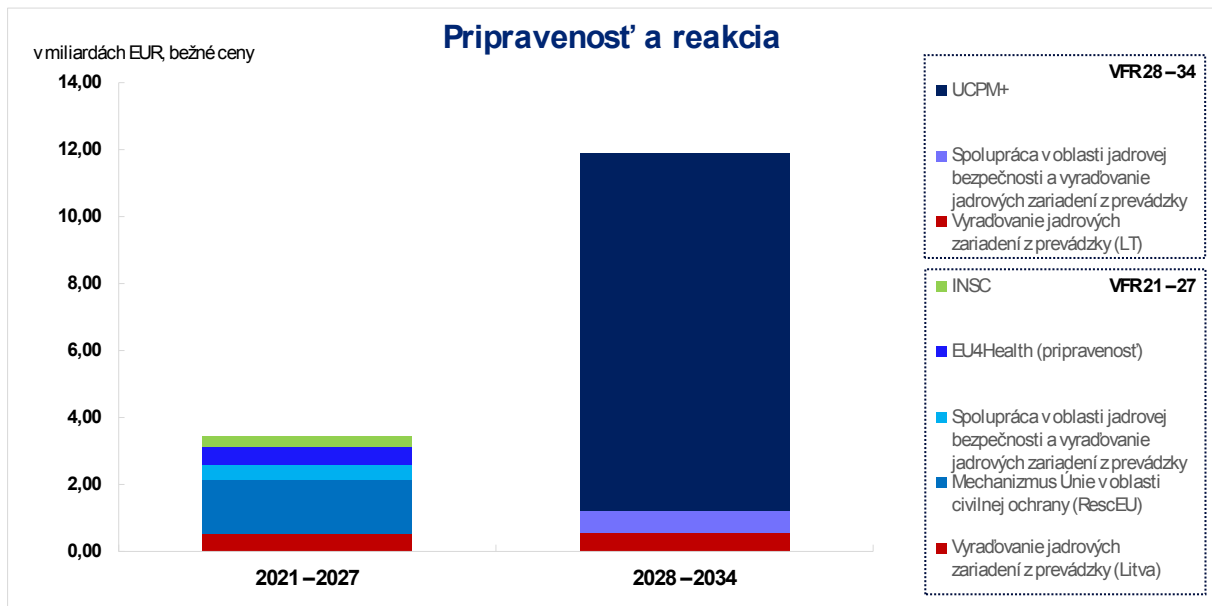
Vďaka novému mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie zameranej na pripravenosť a reakciu na núdzové zdravotné situácie sa zúročia synergie medzi činnosťou EÚ v oblasti civilnej ochrany a jej činnosťou týkajúcou sa pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie. V prípade VFR, ktorého základom je zásada pripravenosti už v štádiu návrhu, Komisia navrhuje päťnásobné zvýšenie financovania v tejto oblasti, a to na 10,7 miliardy EUR. Mechanizmom Únie v oblasti civilnej ochrany sa zaistí, aby sa vo všetkých príslušných sektoroch a regiónoch zabezpečoval rozvoj a udržiavanie kapacít na reakciu (vrátane zásob) na úrovni EÚ, čo bude predstavovať doplnok k vnútroštátnemu úsiliu. Podstatne posilnený mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany, pôsobiaci v kombinácii s pripravenosťou a schopnosťou reagovať na núdzové zdravotné situácie, zabezpečí lepšiu medziodvetvovú koordináciu, pričom bude pomáhať pri riešení kapacitných nedostatkov v prípade núdzových situácií (vrátane nedostatkov týkajúcich sa

¹³ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Európskej stratégii únie pripravenosti, JOIN(2025) 130 final.

¹⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – ProtectEU: európska stratégia vnútornej bezpečnosti, COM(2025) 148 final.

¹⁵ Niinistö, S. (2024) [Safer together – Strengthening Europe's civilian and military preparedness and readiness. \(Spoločne bezpečnejší: posilnenie európskej civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti\).](#)

kritickej infraštruktúry), ku ktorým došlo napríklad v dôsledku zmeny klímy či meniaceho sa bezpečnostného prostredia, ako aj v dôsledku vyvíjajúcej sa situácie v oblasti globálneho zdravia.

Do štruktúry budúceho finančného rámca sa premietne cieľ „pripravenosti už v štádiu návrhu“. Okrem ústrednej kapacity EÚ zabezpečovanej mechanizmom Únie v oblasti civilnej ochrany budú plány národných a regionálnych partnerstiev slúžiť na podporu investícií a reforiem, ktorých cieľom je posilniť predchádzanie krízam, klimatickú odolnosť a pripravenosť na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Z nástroja EÚ sa bude financovať reakcia na katastrofy a neočakávané udalosti s cieľom doplniť vnútroštátne pridelené finančné prostriedky alebo financovať opatrenia priamo na úrovni EÚ. Európsky fond pre konkurencieschopnosť posilní pripravenosť a strategickú autonómiu EÚ v kľúčových odvetviach, technológiách a infraštruktúre. Bude sa z neho podporovať budovanie priemyselných kapacít a vývoj špičkových technológií (napr. krízové nástroje programov Copernicus, Galileo a IRIS²; zdravotnícke inovácie a výroba), ktoré prispievajú k posilneniu odolnosti EÚ, a to aj investovaním do ochrany kritickej infraštruktúry. Globálna Európa prinesie komplexný súbor nástrojov pre opatrenia v tretích krajinách.

Bezpečnosť je základným predpokladom všetkých našich slobôd. Kľúčovým predpokladom schopnosti členských štátov EÚ zaručiť bezpečnosť svojim občanom je jednotný európsky prístup k ochrane našej vnútornej bezpečnosti. Nový dlhodobý rozpočet EÚ bude Európu podporovať pri plnení jej trvalého záväzku zabezpečiť mier a stabilitu. V stratégii ProtectEU sa stanovuje záväzok EÚ zaistiť bezpečnejšiu a lepšie chránenu Európu pre všetkých jej občanov.

Tento záväzok k vytvoreniu bezpečnejšej a lepšie chránenej Európy sa náležite premietne do budúceho dlhodobého rozpočtu. Dosiahne sa to podporou odolnosti kritických infraštruktúr, umožnením spolupráce medzi pohotovostnými službami členských štátov pri reakcii na ohrozenia vnútornej bezpečnosti EÚ, modernizáciou systémov slúžiacich na výmenu informácií a spoluprácu, ako aj podporou spoločnej reakcie v prípade závažných trestných činov vrátane terorizmu a organizovanej trestnej činnosti. Nový dlhodobý rozpočet EÚ zároveň umožní, aby sa v rámci nástroja Globálna Európa mohla realizovať užšia spolupráca s tretími krajinami v záujme podpory vnútornej bezpečnosti Únie.

Únia bude naďalej poskytovať podporu v oblasti jadrovej bezpečnosti. Jej súčasťou bude medzinárodná spolupráca v oblasti jadrovej bezpečnosti, ako aj vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky v Litve a v EÚ. Očakáva sa, že k ukončeniu podpory EÚ v súvislosti s vyradením jadrových zariadení z prevádzky v Bulharsku a na Slovensku dôjde do roku 2027. Financovanie z rozpočtu EÚ prispeje k podpore zdravia pracovníkov a širokej verejnosti, jadrovej bezpečnosti a prevencii zhoršovania životného prostredia.

VIII. Moderná a efektívna verejná správa pre Európu

V rokoch 2013 až 2017 došlo v Komisii k zníženiu počtu zamestnancov o 5 %, po čom nasledovalo dlhšie obdobie so stabilným počtom personálu, ktoré síce prinieslo významné úspory administratívnych výdavkov, no zároveň v Komisii spôsobilo značný nedostatok kapacít a vystavilo ju rizikám ohrozujúcim kontinuitu jej činnosti. Rýchlo sa meniace hospodárske a globálne prostredie prinieslo nové potreby v príslušných oblastiach politiky, a Komisii boli preto pridelené nové iniciatívy a úlohy, ktoré si vyžadujú dodatočné zdroje. V záujme vykonávania týchto nových úloh musí byť Komisia vybavená náležitým počtom zamestnancov s náležitými schopnosťami. To zároveň znamená, že Komisia musí byť schopná prilákať najväčšie talenty a zlepšiť rovnováhu, pokiaľ ide o geografické zastúpenie svojich zamestnancov.

V čase revízie finančného rámca na roky 2021 – 2027 v polovici trvania¹⁶ Komisia posúdila potreby všetkých inštitúcií EÚ vyplývajúce z nových úloh, ako aj potrebu odborných znalostí v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Od predloženia návrhu revízie v polovici trvania boli prijaté ďalšie legislatívne iniciatívy, no bez zodpovedajúceho personálneho posilnenia. Novým výzvam čelili aj ostatné inštitúcie EÚ, a to v neposlednom rade v súvislosti s bezpečnosťou, umelou inteligenciou a novými regulačnými povinnosťami, v dôsledku čoho došlo k vyťaženiu ich kapacít na maximum. Značným nedostatkom personálu trpí aj oblasť kybernetickej bezpečnosti, obzvlášť vzhľadom na zvýšený počet kybernetických útokov a ich závažnosť.

Preto sa navrhuje, aby sa v súlade s legislatívnymi návrhmi do daného administratívneho okruhu na prvé tri roky nového obdobia zahrnul vyšší počet zamestnancov pôsobiacich na 2 500 pozíciách, a to s prihliadnutím na stanovené potreby a potenciálny vývoj do roku 2027. Vďaka zahrnutiu tohto vyššieho počtu zamestnancov v prvých rokoch budúceho obdobia by Komisia získala potrebné zdroje, vďaka ktorým by sa zabezpečilo riadne vykonávanie aktuálnych programov a ich ukončenie, zároveň by sa urýchlilo začatie realizácie novej generácie programov a zabezpečila príprava Únie na budúce rozšírenia. Očakáva sa, že navrhované zjednodušenie a zníženie počtu programov povedie k vyššej efektívnosti, čo pomôže pri adaptácii na nové úlohy, ktoré sa môžu vyskytnúť počas plnenia budúceho dlhodobého rozpočtu. V kombinácii s rozsiahlym preskúmaním organizácie a činností Komisie by vďaka tomu mala byť táto inštitúcia schopná čeliť budúcim výzvam s tou najlepšou možnou personálnou štruktúrou a flexibilitou konať.

Pokiaľ ide o výdavky nesúvisiace s platmi, ročné zvýšenie o 2 % počas nasledujúceho finančného rámca je naďalej realizovateľné, a to za predpokladu, že sa hneď na začiatku náležite zohľadnia skutočné potreby. V nadchádzajúcich rokoch plánuje rozsiahle

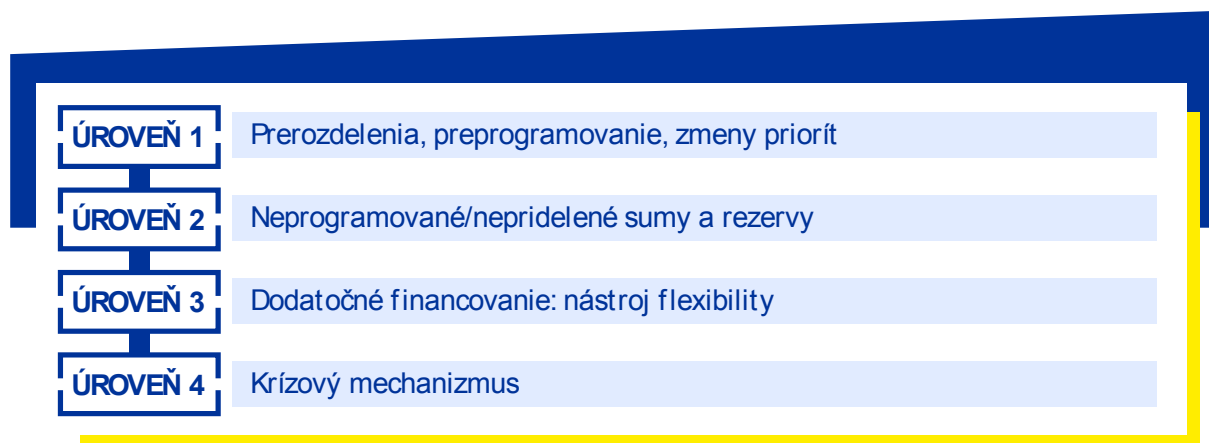
¹⁶ SWD(2023) 336 final.

stavebné práce viacerých inštitúcií. Treba vynaložiť náležité investície do IT vrátane investícií do kybernetickej bezpečnosti, čo v konečnom dôsledku pomôže pri racionalizácii budúcich nákladov. Európska služba pre vonkajšiu činnosť musí byť schopná zaistiť bezpečnosť delegácií. V budúcom dlhodobom rozpočte sa musí zohľadniť neistota vo vývoji cien, ktoré ovplyvňujú predovšetkým fixné náklady a iné právne povinnosti (pozri oddiel 3).

3. AGILNEJŠÍ ROZPOČET EÚ

Ďalší dlhodobý rozpočet EÚ sa bude vyznačovať agilnosťou a bude spájať stabilitu a predvídateľnosť s väčšou štrukturálnou schopnosťou prispôbiť sa vyvíjajúcim sa potrebám a prioritám. Budúci dlhodobý rozpočet EÚ musí byť tým pravým rozpočtom nielen k 1. januáru 2028, ale aj počas celého obdobia jeho plnenia do roku 2034 a aj po ňom. Musí byť pripravený pre budúcnosť.

Kľúčovým prvkom budúceho dlhodobého rozpočtu bude flexibilita. Flexibilita je kľúčovým prvkom zabezpečujúcim, že rozpočet EÚ bude nadčasový, pohotovo reagujúci a relevantný počas celého obdobia svojho plnenia. Budúci dlhodobý rozpočet si vyžaduje lepšiu rovnováhu medzi predvídateľnosťou investícií a flexibilitou, vďaka čomu možno prispôbiť zameranie výdavkov a reagovať na neočakávané potreby a krízy. Predvídateľnosť bude zabezpečená vždy, keď ide o také investície, ako sú veľké investície v energetike a doprave, ako aj investície do výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú dlhodobé plánovanie z hľadiska našich príjemcov, predkladateľov projektov a riadiacich orgánov. Znížením počtu okruhov a programov sa zároveň uľahčí prerozdelenie zdrojov, ktoré nie sú vopred programované v rámci programov a medzi nimi. Rozšíria sa možnosti presunu zdrojov medzi zložkami alebo segmentmi rozpočtových programov EÚ. Okrem toho sa posilnia špecializované prostriedky a nástroje flexibility.

Budúci finančný rámec bude mať jednoduchšiu štruktúru s menším počtom programov, vyšším podielom neprogramovaných súm, ako aj mechanizmy a zabudované rezervy, ktoré umožnia lepšiu, rýchlejšiu a menej rušivú reakciu na meniace sa potreby. Znížením vnútornej nepružnosti v rozpočte sa uľahčí prerozdeľovanie prostriedkov v rámci programov a medzi nimi, pričom sa vďaka nemu vytvoria stabilné podmienky pre dlhodobé investície. Reakcia na katastrofy sa zefektívni začlenením súčasných nástrojov do stropov finančného rámca a do rámca programov, a to vo forme rezerv a zásob, ako aj zjednodušením postupov týkajúcich sa presmerovania finančných prostriedkov. Osobitné nástroje „nad rámec“ stropov sa budú racionalizovať, pričom nástroj flexibility bude poskytovať podporu v prípade nových alebo

neočakávaných potrieb, ak nie sú k dispozícii iné možnosti flexibility. Nástroj flexibility bude okrem pevne stanovenej ročnej sumy zahŕňať sumy zodpovedajúce zrušeniu viazanosti uskutočnenému v predchádzajúcom roku, ako aj čisté pokuty zahrnuté do rozpočtu v predchádzajúcom roku¹⁷.

V posledných rokoch sa takisto ukázalo, že sa zvýšila frekvencia, vážnosť a intenzita závažných kríz, núdzových udalostí a hrozieb. Nepružnosť súčasnej rozpočtovej štruktúry obmedzovala Úniu v jej reakcii na takéto krízy. Táto situácia podčiarkla význam zabezpečenia štrukturálnej vybavenosti Únie flexibilnými a vhodnými nástrojmi na ich riešenie.

Zriadi sa nový mimoriadny a dočasný mechanizmus, ktorého cieľom bude reagovať na dôsledky vážnych kríz, mimoriadne ťažkých núdzových udalostí alebo závažných hrozieb, ktoré majú vplyv na Úniu alebo jej členské štáty. Tento mimoriadny krízový nástroj bude členským štátom poskytovať úvery, ktoré budú kryté pôžičkami EÚ výlučne na obdobie nadchádzajúceho dlhodobého rozpočtu, ak by nastala vážna kríza. O aktivácii tohto mimoriadneho a cieleného nástroja reakcie na krízu rozhodne Rada po získaní súhlasu Európskeho parlamentu a po zohľadnení osobitostí a potrieb v prípade danej krízy. Rada splnomocní Komisiu, aby si na kapitálových trhoch podľa potreby a v závislosti od okolností vypožičala sumu úverov určených pre členské štáty. Budúci dlhodobý rozpočet musí byť pripravený v prípade výskytu závažnej krízy rýchlo a efektívne reagovať. Vykonávaním tohto nástroja reakcie na krízu sa zabezpečí inštitucionálna rovnováha, a to aj náležitým a primeraným zapojením Európskeho parlamentu.

Novým mechanizmom politického riadenia sa zabezpečí pevné medziinštitucionálne riadenie na účely pridelovania flexibilných zdrojov. Flexibilita sa bude opierať o spoľahlivé riadenie a transparentný proces, pričom Európsky parlament a Rada budú pre programy EÚ usmerňovať investičné priority. Vzhľadom na väčšiu flexibilitu v rámci rozpočtu je potrebné, aby inštitúcie EÚ dokázali určiť kľúčové priority, ktoré treba financovať, na základe čoho sa bude potom formovať ročný rozpočtový postup. Riadiacim mechanizmom sa zabezpečí užšie zosúladenie rozpočtu EÚ s prioritami Únie a umožní sa ním pružnejšia reakcia na rýchlo sa meniacu realitu. Tento mechanizmu sa bude opierať o integrovanú strategickú správu, ktorá vychádza z existujúcich odvetvových procesov a správ, ako je európsky semester, nový nástroj na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti, správa o stave energetickej únie, národné energetické a klimatické plány, preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov a správa o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti. V správe, ktorá je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí politiky, sa určia priority na úrovni EÚ, ktoré budú predmetom diskusie a schválenia Európskym parlamentom, Radou a Komisiou.

Kapacita rozpočtu by nemala závisieť od neočakávaných inflačných otrasov. Vysoká inflácia v posledných rokoch výrazne zaťažila kúpnu silu rozpočtu EÚ¹⁸. V dôsledku toho sa znížil rozpočet pre regionálne orgány, poľnohospodárov alebo výskumných pracovníkov. Pokiaľ ide o budúci dlhodobý rozpočet, Komisia navrhuje, aby stropy naďalej vychádzali z fixného deflátoru vo výške 2 %, ak je inflácia v EÚ v rozpätí 1 % až 3 %. Ak je skutočná inflácia nižšia ako 1 % alebo vyššia ako 3 %, úprava sa vykoná na základe skutočnej inflácie,

¹⁷ Komisia včas navrhne zmenu nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktorou sa predĺži zaobchádzanie so zápornými príjmami stanovené v jeho článku 48 ods. 2 na obdobie po roku 2027.

¹⁸ Európsky dvor audítorov to zdôraznil vo svojich [výročných správach za rok 2022 o plnení rozpočtu EÚ za rozpočtový rok 2022 a o aktivitách financovaných z 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu \(ERF\) za rozpočtový rok 2022](#).

čím sa zabezpečí, aby nebola neprimerane ovplyvnená schopnosť rozpočtu EÚ plniť svoje ciele.

Hoci flexibilita umožňuje prispôsobenie sa meniacim okolnostiam, pre príjemcov a pre finančné plánovanie členských štátov je potrebná predvídateľnosť. Predvídateľnosť v rámci budúceho dlhodobého rozpočtu sa zlepši vďaka viacerým prvkom uvedeným v návrhoch Komisie počnúc znížením a racionalizáciou nástrojov nad rámec stropov. Splácanie nástroja NextGenerationEU bude predvídateľnejšie než v súčasnom období, keďže nedôjde k žiadnej novej čistej emisii dlhopisov. Pretrvávajúca volatilita v dôsledku operácií refinancovania bude v plnej miere pokrytá pevným ročným finančným krytím určeným na splácanie nástroja NextGenerationEU, ktoré sa bude vzťahovať na úroky aj istinu.

4. JEDNODUCHŠÍ ROZPOČET EÚ S VÄČŠÍM VPLYVOM

Rozpočet EÚ je navrhnutý v prvom rade so zreteľom na konečných príjemcov. Zjednodušením a harmonizáciou pravidiel a postupov vzhľadom na prístup k finančným prostriedkom EÚ sa znižuje zaťaženie príjemcov a prijímateľov finančných prostriedkov EÚ, najmä malých podnikov. Vďaka zjednodušeným pravidlám a mechanizmom vykonávania auditu sa predkladatelia projektov budú môcť zamerať na dosahovanie výsledkov.

Príjemcom sa uľahčí prístup k finančným prostriedkom EÚ. Na jednotnom portáli, ktorého koncepcia bude vychádzať zo skúseností z portálu financovania a ponúk a portálu STEP, sa skonsolidujú informácie o možnostiach financovania. Portál bude pre predkladateľov projektov z EÚ slúžiť ako jednotná brána umožňujúca zjednodušený prístup k informáciám. Zefektívnia sa poradenské služby a služby na podporu podnikania. Skráti sa tým čas potrebný na vyhľadávanie relevantných informácií o možnostiach financovania.

Budúci finančný rámec bude mať jednoduchšiu štruktúru s menším počtom programov, čím sa zníži administratívne zaťaženie. Znižujú sa tak prekrývania, maximalizujú sa synergie a úspory z rozsahu a zvyšuje sa čitateľnosť rozpočtu pre občanov aj zainteresované strany. Okrem toho sa vytvorením stabilných regulačných rámcov v oblasti zdieľaného, priameho a nepriameho riadenia znižuje administratívne zaťaženie. Prostredníctvom plánov národných a regionálnych partnerstiev dosiahneme výrazné zníženie počtu programových dokumentov v porovnaní so súčasným násobne väčším počtom plánov a pracovných programov v rámci viacerých fondov, čím sa zníži zaťaženie vnútroštátnych a regionálnych správnych orgánov.

V záujme zvýšenia vplyvu sa nový dlhodobý rozpočet EÚ bude vo veľkej miere opierať o financovanie založené na výsledkoch. Tým sa zameranie presunie na to, čo je nevyhnutné: zabezpečenie toho, aby investície prinášali želané výsledky. Financovaním založeným na výsledkoch, kde možno finančné prostriedky vyplácať na účely dokončenia priebežných krokov, sa zabezpečí, aby sa finančné prostriedky EÚ dostali do reálnej ekonomiky rýchlejšie. Rozsiahlejším využívaním zjednodušených možností vykazovania nákladov a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, sa pre príjemcov finančných prostriedkov výrazne znížia povinnosti podávať správy, keďže sa kontroly zamerajú skôr na výsledky projektov než na náklady.

Rozšíreným využívaním finančných nástrojov a rozpočtových záruk sa zvýši pákový efekt a umožní, aby rozpočet EÚ zohrával významnejšiu úlohu pri znižovaní rizika

investícií zo súkromných zdrojov a uvoľňovaní financovania zo strany inštitucionálnych investorov. Súkromní partneri a investície súkromného sektora zohrávajú čoraz väčšiu úlohu v širokom spektre politík a programov. Rozpočtové záruky, finančné nástroje a operácie kombinovaného financovania (kombinovanie návratnej podpory s grantovou zložkou) sa preto stanú neoddeliteľnou súčasťou súboru nástrojov financovania, čím sa podpora také produkty, ako sú rizikový dlh, úvery a kapitálové investície.

Zvýšené využívanie finančných nástrojov a rozpočtových záruk bude spojené so zjednodušeným riadením. Harmonizovaným súborom technických pravidiel pre vnútorné aj vonkajšie programy sa podporí súdržnosť v rámci rozpočtu a zníži sa administratívne zaťaženie pre implementujúcich partnerov. Vytvorí sa jednotná rozpočtová záruka pre vnútorné politiky zriadená v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, no bude dostupná aj pre iné programy. Bude ju dopĺňať samostatná záruka pre vonkajšie politiky zriadená v rámci nástroja Globálna Európa. Kľúčovým prvkom dlhodobého rozpočtu EÚ zostane otvorená architektúra, ktorá umožní spoluprácu so širokou paletou medzinárodných finančných inštitúcií, ako je Európska investičná banka, Európska banka pre obnovu a rozvoj, národné podporné banky a rozvojové finančné inštitúcie.

Vplyv budúceho dlhodobého rozpočtu EÚ sa ďalej zvýši využívaním úverov v konkrétnej oblasti politiky, ktoré sa poskytujú členským štátom, a v rámci nástroja Globálna Európa aj tretím krajinám, čím sa ešte viac využije potenciál finančnej architektúry EÚ. Zvýši sa tak vplyv rozpočtu EÚ, a to poskytovaním ďalších finančných zdrojov na podporu cieľov politík EÚ formou pôžičiek na účely poskytovania úverov pri súbežnom riešení výziev špecifických pre jednotlivé krajiny. Takáto dodatočná podpora bude členským štátom k dispozícii pri navrhovaní ich prvotného plánu, aby mali prístup k sume finančných prostriedkov zodpovedajúcej ich potrebám a ambíciám.

Väčším súladom medzi investičnými prioritami EÚ a vnútroštátnymi investičnými prioritami sa bude maximalizovať vplyv a účinnosť financovania. Budúce plány národných a regionálnych partnerstiev pomôžu EÚ, členským štátom a regiónom zosúladiť investičné a reformné priority. Tieto partnerstvá budú spájať spolufinancovanie EÚ a národné financovanie s cieľom financovať iniciatívy, ktoré slúžia na dosahovanie priorít EÚ a zároveň reagujú na miestne potreby.

Posilneným výkonnostným rámcom sa podporí plnenie priorít politík EÚ a zvýši transparentnosť. Zabezpečí sa ním jednotné uplatňovanie horizontálnych priorít v rámci celého rozpočtu EÚ, a to aj v oblasti klímy a biodiverzity, ako aj vzhľadom na zásadu „výrazne nenarušiť“, sociálne politiky a rodovú rovnosť.

Celkový cieľ výdavkov na klímu a životné prostredie vo výške aspoň 35 % celkovej sumy rozpočtu pomôže nasmerovať podporu k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody. Výkonnostný rámec poskytne aj jednotný a primeraný súbor pravidiel na vykonávanie zásady „výrazne nenarušiť“ v rámci všetkých programov EÚ.

Tento výkonnostný rámec bude predstavovať významné zjednodušenie a zníži administratívne zaťaženie spojené s monitorovaním a podávaním správ. Na všetky príslušné programy bude vzťahovať jednotný systém monitorovania výdavkov a výkonnosti, vďaka ktorému sa získa komplexný prehľad o tom, na čo sa finančné prostriedky EÚ pridávajú a aké výsledky prinášajú. Rámec nahrádza viac ako 5 000 ukazovateľov zjednodušeným súborom približne 900 ukazovateľov výstupov a výsledkov, konsoliduje 32 správ o jednotlivých programoch do jednej výročnej správy o riadení a výkonnosti a spája

viac ako 30 online portálov s informáciami o rozpočte do jedného používateľsky ústretového vstupného bodu („jednotnej brány“), vďaka čomu sa zníži zaťaženie príjemcov a zlepšuje prístup verejnosti k rozpočtovým informáciám. V súlade s odporúčaniami Európskeho dvora audítorov sa ním zabezpečí dôsledné posudzovanie účinnosti a efektívnosti rozpočtu EÚ¹⁹.

5. PRÁVNÝ ŠTÁT, ZÁKLADNÉ PRÁVA A OCHRANA FINANČNÝCH ZÁUJMOV ÚNIE

Dodržiavanie zásad právneho štátu je nevyhnutnosťou v prípade všetkých finančných prostriedkov. V záujme zaručenia ochrany finančných záujmov EÚ je nevyhnutné, aby výdavky EÚ boli spojené s pevnými zárukami v oblasti právneho štátu. Zo skúseností so súčasnými finančnými nástrojmi zároveň vyplýva, že finančná podpora EÚ na investície a reformy, ktoré posilňujú právny štát, môžu priniesť skutočnú pridanú hodnotu. Plány národných a regionálnych partnerstiev zabezpečia pevné prepojenie medzi odporúčaniami uvedenými v správe o stave právneho štátu a finančnou podporou na ciele reformy a opatrenia, ktoré posilňujú inštitucionálne kapacity a kapacity občianskej spoločnosti pri presadzovaní zásad právneho štátu. Kombináciou finančnej podpory reforiem v oblasti právneho štátu spolu s prísnyim uplatňovaním záruk a kondicionalít sa zabezpečí, že bude rozpočet EÚ chránený a využívaný na plnenie cieľov Únie založenej na demokracii, právnom štáte a základných právach.

V kontexte národných a regionálnych partnerstiev sa bude vyžadovať, aby členské štáty dodržiavali zásady právneho štátu a Chartu základných práv. Vychádzajúc z prvkov nariadenia o spoločných ustanoveniach a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa tým umožní tok peňazí, keď budú splnené kľúčové podmienky dodržiavania zásad právneho štátu a Charty základných práv. V budúcom finančnom rámci by rovnako, ako to platí v súčasnosti v prípade nástroja NextGenerationEU, mala existovať možnosť zablokovať platby v prípade systémových nedostatkov týkajúcich sa zásad právneho štátu, napríklad pozastavením financovania spojeného so vzdelávacími inštitúciami, ak sa vyskytne problém so základným právom týkajúcim sa akademickej slobody.

V súlade s odporúčaniami uvedenými vo výročnej správe o právnom štáte sa z **rozpočtu EÚ budú podporovať aj reformy, ktorými sa posilní právny štát v členských štátoch.** Zabezpečia sa tak pozitívne stimuly pre všetky členské štáty, aby posilnili svoje schopnosti presadzovať právny štát, a to udržiavaním a ďalším rozvojom otvorených, demokratických, rovnocenných a inkluzívnych spoločností založených na právach, podporovaním a presadzovaním právneho štátu prostredníctvom posilnenia justičných systémov, protikorupčných rámcov, plurality médií a účinného systému báz a protiváh, ako aj zvýšením efektívnosti verejnej správy a inštitucionálnych kapacít.

Nariadením o rozpočtových pravidlách sa zabezpečuje ochrana finančných záujmov Únie a vyžaduje sa v ňom, aby členské štáty zabezpečili dodržiavanie **Charty základných práv** a rešpektovali hodnoty Únie zakotvené v článku 2 ZEÚ, ktoré sú relevantné pri plnení rozpočtu. Okrem toho bude **nariadenie o podmienenosti**, ktoré nie je časovo viazané, naďalej chrániť rozpočet EÚ pred porušovaním zásad právneho štátu. To bude naša posledná obranná línia, ktorá sa bude vzťahovať na všetky programy EÚ.

¹⁹ Preskúmanie EDA 03/2025 Príležitosti pre viacročný finančný rámec na obdobie po roku 2027.

Posilní sa transparentnosť príjemcov prostriedkov z rozpočtu EÚ. Od roku 2028 sa budú informácie o príjemcoch finančných prostriedkov EÚ uverejňovať v centralizovanej databáze na webovom sídle Komisie. Okrem toho je Komisia v záujme ochrany rozpočtu EÚ, najmä pred zneužitím na podporu radikálnych alebo extrémistických názorov v členských štátoch, pripravená preskúmať nové postupy alebo opatrenia týkajúce sa dôkladnej kontroly príjemcov finančných prostriedkov EÚ založenej na riziku, pokiaľ ide o bezpečnostné riziká a nezlučiteľnosť s hodnotami EÚ. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách v znení zmien z roku 2024 je odsúdenie za podnecovanie k diskriminácii, nenávisti alebo násiliu novým dôvodom na vylúčenie z financovania EÚ, ktorý sa bude dôsledne uplatňovať. Systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia, ktorý chráni rozpočet EÚ pred podvodmi a nezrovnalosťami, sa rozšíri na finančné prostriedky čerpané v rámci zdieľaného riadenia.

Rozpočet EÚ sa musí opierať o solidnú stratégiu auditu a kontroly vrátane úzkej spolupráce medzi Komisiou a Európskym dvorom audítorov, vďaka čomu sa zabezpečí vynakladanie finančných prostriedkov EÚ v súlade s uplatniteľnými pravidlami. Pokiaľ ide o národné a regionálne partnerstvá, Komisia sa bude opierať o kontroly vykonávané členskými štátmi a doplní ich vlastnými kontrolami zameranými na systémy, ktoré členské štáty zaviedli v záujme zabezpečenia dôkladnej ochrany finančných záujmov EÚ. Zároveň pôjde o kombináciu kontrol *ex ante* a *ex post* týkajúcich sa zákonnosti a správnosti platieb, t. j. uspokojivého plnenia míľnikov a cieľov, počnúc analýzou plánov predložených členskými štátmi, potom vykonaním kontrol predložených žiadostí o platbu a napokon vykonaním auditov *ex post*.

Prebiehajúcim preskúmaním štruktúry pre boj proti podvodom sa zabezpečí užšia spolupráca všetkých zúčastnených aktérov, a to vrátane úradu OLAF, Európskej prokuratúry a Europolu, s cieľom bojovať proti nezrovnalostiam, podvodom a korupcii, ktoré majú vplyv na rozpočet EÚ. Toto komplexné preskúmanie, do ktorého budú zapojení všetci príslušní aktéri v rámci štruktúry EÚ pre boj proti podvodom, prinesie viac synergií a vyššiu efektívnosť, vďaka čomu sa predíde duplicitě v každej fáze cyklu boja proti podvodom: pri predchádzaní podvodom, ich odhaľovaní, vyšetrowaní a náprave, ako aj vymáhaní príslušných súm vrátane súm určených do rozpočtu EÚ.

6. AMBICIÓZNY ROZPOČET EÚ FINANCOVANÝ Z MODERNÝCH PRÍJMOV

Finančná kapacita rozpočtu EÚ musí byť úmerná ambíciám Únie. Rozsah vnútorných výziev, ktorým Únia čelí, spolu so zvýšenou geopolitickou neistotou a čoraz intenzívnejšou konkurenciou znamená, že EÚ musí disponovať dostatočným rozpočtom, aby mohla dosiahnuť skutočný pokrok v prioritných oblastiach uvedených v tomto oznámení. A musí to uskutočniť v kontexte povinnosti, že od roku 2028 bude splácať pôžičky v rámci nástroja NextGenerationEU.

Komisia navrhuje dlhodobý rozpočet EÚ vo výške 1,98 bilióna EUR, čo zodpovedá 1,26 % HND EÚ. Výdavková a príjmová strana rozpočtu EÚ predstavujú dve strany tej istej mince. Špecifická kombinácia naliehavých výziev a prísnych finančných obmedzení predstavuje jedinečnú príležitosť na modernizáciu výdavkovej a príjmovej strany rozpočtu, ktorá je tak naliehavo potrebná.

Na podporu ambicióznejšieho viacročného finančného rámca, ktorý účinne reaguje na strategické priority Únie, a na zaistenie splácania nástroja NextGenerationEU sú nevyhnutné nové vlastné zdroje. Únia si vyžaduje kolektívne finančné úsilie, ktorého

realizáciu nemožno financovať len z príspevkov členských štátov. Vďaka novým vlastným zdrojom sa zníži zaťaženie členských štátov a zabezpečí sa udržateľné financovanie spoločných politík EÚ, pričom sa zaisť celková stabilita národných príspevkov. Podstata rozpočtu EÚ spočíva vo vytvorení európskej pridanej hodnoty pre všetkých, čo si zároveň vyžaduje spoločné financovanie spoločných priorít.

Komisia preto v rámci návrhu nového dlhodobého rozpočtu predloží návrh nového rozhodnutia o vlastných zdrojoch. Týmto návrhom sa modernizujú a diverzifikujú zdroje príjmov plynúcich do rozpočtu EÚ. Komisia zároveň navrhuje zvýšiť stropy vlastných zdrojov pre platby na 1,75 % hrubého národného dôchodku EÚ27 s cieľom uspokojiť vyššie potreby financovania a potrebu disponovať dostatočnou rezervou, ktorou sa zabezpečí, že Únia bude za každých okolností schopná plniť si svoje finančné záväzky.

Cieľom medziinštitucionálnej dohody bolo vytvoriť rámec a zabezpečiť riadenie rokovaní o nových vlastných zdrojoch po roku 2020. Tieto rokovania stagnujú. Komisia vykonala preskúmanie celej príjmovej strany rozpočtu EÚ, aby dala rokovaniam nový impulz. Jeho súčasťou je zavedenie nových kategórií vlastných zdrojov a navrhnutie cielených úprav existujúcich vlastných zdrojov. Financovanie rozpočtu EÚ možno posilniť aj zavedením iných zdrojov príjmov. Keďže navrhovaný balík je vzhľadom na existujúce právne predpisy či samotné rozhodnutie o vlastných zdrojoch v súlade s politickými prioritami EÚ, môže sa vykonávať s primeraným administratívnym zaťažením.

Nové vlastné zdroje na financovanie priorít EÚ

Vlastný zdroj zo systému obchodovania s emisiami je úzko prepojený s cieľmi Únie v oblasti klímy a má významný príjmový potenciál. Možný vlastný zdroj zo systému obchodovania s emisiami má jedinečné výhody, najmä z hľadiska okamžitej dostupnosti a dostatočného rozsahu. Keďže do rozpočtu EÚ bude plynúť 30 % príjmov, väčšina príjmov z obchodovania s emisnými kvótami formou aukcie bude naďalej smerovať do vnútroštátnych rozpočtov.

Vlastný zdroj z mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach možno považovať za „vonkajší rozmer“ systému obchodovania s emisiami, a preto daný súvisiaci vlastný zdroj zostáva aj naďalej neoddeliteľnou súčasťou tohto balíka. Mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach zabezpečuje, aby sa na tovar dovážaný do EÚ vzťahovala cena emisií oxidu uhličitého, ktorá zodpovedá cene v prípade výroby rovnakého tovaru v EÚ.

Nový vlastný zdroj založený na množstve nevyzbieraného elektronického odpadu by viedol k pozitívnym environmentálnym výsledkom a zároveň by podporil strategickú autonómiu Únie v oblasti kritických surovín. Odpad z elektrických a elektronických zariadení, resp. elektronický odpad, je jedným z najrýchlejšie rastúcich tokov odpadu. Keďže elektronický odpad obsahuje dôležité kritické suroviny, recyklácia a opätovné použitie zohrávajú významnú úlohu pri znižovaní závislosti od zahraničných dodávateľov. Napriek značnému pokroku v oblasti recyklácie, miera jeho zberu výrazne zaostáva za cieľmi Únie. Zavedením národného príspevku, ktorý vychádza z miery nevyzbieraného odpadu nahlásenej členskými štátmi, sa podnieti znižovanie množstva odpadu a stimuluje triedený zber odpadu.

V rámci navrhovaného korporátneho zdroja pre Európu budú podniky prispievať k financovaniu rozpočtu EÚ. Podniky sú pri svojej modernizácii, inováciách a rozširovaní podporované z viacerých programov financovania z prostriedkov EÚ. Novým dlhodobým rozpočtom EÚ sa posilní konkurencieschopnosť a hospodársky rast a zlepší sa podnikateľské

prostredie prostredníctvom dlhodobých investícií, najmä z Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť. Tento vlastný zdroj sa v zásade nebude vzťahovať na MSP.

Vlastný zdroj založený na spotrebnej dani z tabaku by podporil ciele politiky EÚ v oblasti zdravia a zároveň by generoval príjmy do rozpočtu EÚ. Rozdielne daňové režimy v rámci Únie majú negatívny vplyv na politiky členských štátov, ktoré sú zamerané na odrádzanie od spotreby tabakových výrobkov ich zdaňovaním. Návrh týkajúci sa vlastného zdroja založeného na spotrebnej dani z tabaku bude predstavovať doplnok k nadchádzajúcemu prepracovanému zneniu smernice o spotrebnej dani z tabaku, ktorého cieľom je prispôbiť minimálne sadzby spotrebnej dane EÚ a určité kategórie tradičných tabakových výrobkov tak, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky na jednotnom trhu.

Úpravy existujúcich vlastných zdrojov

Cieľom navrhovaných cielených úprav existujúcich vlastných zdrojov je zachovať príjmový základ rozpočtu EÚ. Tradičné vlastné zdroje, ktoré pozostávajú predovšetkým z ciel, vyberajú členské štáty v mene Únie. S cieľom zohľadniť vývoj inflácie sa okrem toho navrhuje, aby sa zvýšila sadzba výberu vzťahujúca sa na vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov, ktorá bola zavedená na začiatku súčasného finančného rámca.

Iné príjmy

Rozpočet EÚ možno financovať aj z iných príjmov. Inými príjmami sa dopĺňajú vlastné zdroje. Plynú priamo do rozpočtu EÚ, čím sa znižuje tlak na príspevky členských štátov. Ďalšie iné príjmy sa dosiahnu napríklad zvýšením úrovne existujúceho poplatku ETIAS s cieľom zosúladiť ho s inými jurisdikciami. Komisia bude takisto pokračovať v práci na zavádzaní nových poplatkov súvisiacich s politikami Únie.

7. ZÁVER

Rokovania o viacročnom finančnom rámci na roky 2028 – 2034 sú pre Úniu príležitosťou ukázať, že je pri sledovaní svojho cieľa jednotná, ako aj zabezpečiť pre Úniu prostriedky, aby dokázala naplniť svoje kolektívne ambície.

Komisia navrhuje ambiciózny a agilný dlhodobý rozpočet EÚ orientovaný do budúcnosti. Staví na silných stránkach a základných zásadách súčasného rámca a zároveň ho zjednodušuje a zvyšuje jeho flexibilitu a vplyv. Postupné zmeny nebudú stačiť na vyriešenie zložitej rozpočtovej rovnice, ktorá je ešte náročnejšia vzhľadom na obrovské očakávania, aby Únia dosahovala želané výsledky pri súčasnom plnení svojich finančných záväzkov v rámci nástroja NextGenerationEU. Znamená to odvážiť sa robiť veci inak a zabezpečiť, aby každé euro prispievalo k napredovaniu Európy.

Neoddeliteľnou súčasťou všetkých častí týchto návrhov je **dôkladné riadenie, transparentnosť a silný politický dohľad.** Komisia bude úzko spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou na dosiahnutí ambicióznej, vyváženej a včasnej dohody o budúcom viacročnom finančnom rámci a sektorových programoch. Európsky parlament a Rada ako rozpočtové orgány pomôžu riadiť dlhodobý rozpočet a zabezpečiť, aby zostal plne v súlade s našimi spoločnými prioritami počas celého jeho trvania.

Nezávislejšia Európa musí byť pripravená vziať svoj osud do vlastných rúk. Únia sa pri obhajovaní svojich záujmov a hodnôt nemôže spoliehať výlučne na iných. To znamená, že musíme využiť všetky dostupné nástroje na uskutočňovanie nášho spoločného programu a premeniť ambície na skutočnosť. Rozpočet EÚ má schopnosť uvoľniť investície a realizovať reformy, ktoré sú kľúčové pre budúcu prosperitu, súdržnosť, bezpečnosť a udržateľnosť Únie.

Nastal čas pracovať spolu na tom, aby sa tieto ambície stali skutočnosťou.

Príloha. Viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034 – Tabuľky

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC 2028 – 2034 (VIAZANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY)

Sumy v bežných cenách, v miliónoch EUR	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Spolu 2028 – 2034
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, námorné záležitosti, prosperita a bezpečnosť	163 088	160 860	158 053	155 565	152 274	140 140	132 240	1 062 220
Plány národných a regionálnych partnerstiev, z toho:	135 571	133 134	130 131	127 411	123 879	111 535	103 415	865 076
<i>Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) – podpora príjmu a rybnárstvo</i>	42 272	42 268	42 265	42 261	42 257	42 204	42 172	295 699
<i>z toho intervencie spoločnej rybnárskej politiky</i>	270	275	280	286	292	298	300	2 000
<i>Migrácia a riadenie hraníc</i>	5 847	5 633	5 407	5 170	4 922	3 945	3 291	34 215
<i>Hospodárska, územná a sociálna súdržnosť vrátane rybnárstva a vidieckych komunít a cestovného ruchu</i>	75 768	73 334	70 769	68 074	65 240	53 715	46 065	452 965
<i>p.m. Sociálno-klimatický fond</i>	10 500	10 300	10 100	9 800	9 400	-	-	50 100
<i>Interreg</i>	-	1 753	1 782	1 810	1 840	1 524	1 555	10 264
<i>Nástroj EÚ – akcie Únie, z toho:</i>	10 512	8 951	8 690	8 852	8 353	8 853	9 012	63 223
<i>Jednotná bezpečnostná sieť/poľnohospodárska rezerva</i>	900	900	900	900	900	900	900	6 301
<i>Fond solidarity EÚ</i>	2 706	2 760	2 815	2 872	2 929	2 988	3 047	20 117
<i>Tematické nástroje HOME</i>	3 401	3 469	3 539	3 609	3 682	3 755	3 830	25 285
<i>Iné (mestá, zamestnanosť a sociálna inovácia...)</i>	3 505	1 822	1 436	1 471	841	1 210	1 235	11 520
<i>Nástroj EÚ – rezerva</i>	1 172	1 195	1 219	1 243	1 268	1 294	1 319	8 710
Podpora komunity tureckých Cyperčanov	58	63	61	62	64	64	66	438
Decentralizované agentúry, z toho:	2 677	2 866	3 048	3 261	3 483	3 676	3 877	22 888
<i>Frontex</i>	1 309	1 421	1 561	1 694	1 827	1 963	2 113	11 888
<i>Europol</i>	320	361	395	430	464	498	531	2 999
Splácanie NGEU	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000	168 000
Rezerva	781	797	814	831	846	864	885	5 818
Konkurencieschopnosť, prosperita a bezpečnosť	66 875	81 300	83 176	87 312	88 611	90 706	91 614	589 594
Európsky fond pre konkurencieschopnosť	42 703	56 663	58 374	70 978	72 286	74 158	75 346	450 508
Európsky fond pre konkurencieschopnosť (okrem inovačného fondu), z toho:	42 653	56 613	58 324	61 925	62 343	63 498	63 945	409 301
<i>Horizont Európa</i>	16 243	25 183	26 265	26 891	26 607	27 048	26 765	175 002
<i>Prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu</i>	3 004	3 566	3 636	12 971	13 940	14 737	15 560	67 416
<i>Zložka VFR</i>	2 954	3 516	3 586	3 919	3 997	4 077	4 159	26 210
<i>p.m. Inovačný fond</i>	50	50	50	9 052	9 943	10 660	11 401	41 206
<i>Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír</i>	14 733	17 534	17 884	19 544	19 935	20 334	20 741	130 704
<i>Vedúce postavenie v digitálnej oblasti</i>	6 176	7 350	7 497	8 194	8 358	8 525	8 695	54 793
<i>Zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo</i>	2 547	3 031	3 092	3 378	3 446	3 515	3 585	22 593
<i>Minimálna suma pre nástroj InvestEU v rámci ECF a poradenské služby, orientačný príspevok zo segmentov politik (časť celkového ECF)</i>	1 143	1 643	1 642	1 643	1 643	1 643	1 643	11 000
Erasmus+	5 261	5 440	5 625	5 819	6 019	6 224	6 439	40 827
Nástroj na prepájanie Európy, z toho:	10 906	11 290	11 342	11 569	11 982	12 045	12 294	81 428
<i>Nástroj na prepájanie Európy (NPE) – doprava, z toho:</i>	7 124	7 354	7 246	7 308	7 550	7 434	7 499	51 515
<i>Nástroj na prepájanie Európy (NPE) – energetika, z toho:</i>	2 842	2 899	2 609	2 483	2 533	2 214	2 071	17 651
<i>Vojenská mobilita</i>	3 782	3 936	4 096	4 261	4 432	4 610	4 795	29 912
<i>Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany + (UCPM+)</i>	1 316	1 437	1 477	1 535	1 569	1 644	1 697	10 675
AgoraEU, z toho:	1 099	1 139	1 180	1 223	1 268	1 313	1 360	8 582
<i>Kreatívna Európa – kultúra</i>	230	238	247	256	265	275	285	1 796
<i>Media+</i>	409	424	439	455	472	489	506	3 194
<i>Demokracia, občianstvo, rovnosť, práva a hodnoty</i>	460	477	494	512	531	550	569	3 593
Program pre jednotný trh	833	916	860	885	904	915	925	6 238
Výskumný a vzdelávací program Euratomu, z toho:	1 599	1 434	1 287	1 143	1 219	1 653	1 459	9 794
<i>Príspevok na ITER</i>	946	848	762	676	721	978	863	5 794
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (ESI)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrana eura pred falšovaním („program Pericles V“)	1	1	1	1	1	1	1	7
Vyraďovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)	91	124	87	84	94	94	104	678
Spolupráca v oblasti jadrovej bezpečnosti a vyraďovanie jadrových zariadení z prevádzky	135	103	121	128	144	158	177	966
Spravodlivosť	101	105	109	114	118	123	128	798
Decentralizované agentúry	1 271	1 319	1 354	1 397	1 441	1 486	1 530	9 798
Iné (iné akcie, právomoci)	699	273	277	302	306	320	316	2 493
Rezerva	908	1 104	1 129	1 185	1 203	1 231	1 249	8 009
Globálna Európa	24 555	25 127	25 578	30 603	35 761	36 442	37 137	215 203
Globálna Európa (*), z toho:	22 787	23 243	23 708	28 448	33 369	34 037	34 717	200 309
<i>Európa</i>	4 911	5 009	5 110	6 132	7 192	7 336	7 483	43 173
<i>Subsaharská Afrika</i>	6 886	7 024	7 164	8 597	10 084	10 286	10 491	60 532
<i>Ázia a Tichomorje</i>	1 940	1 979	2 018	2 421	2 841	2 898	2 953	17 050
<i>Severná a Južná Amerika a Karibik</i>	1 040	1 061	1 082	1 298	1 523	1 554	1 586	9 144
<i>Blízky východ, severná Afrika a Perzský záliv</i>	4 884	4 981	5 081	6 097	7 153	7 296	7 442	42 934
<i>Globálne (**)</i>	1 441	1 470	1 499	1 800	2 110	2 152	2 196	12 668
<i>Rezerva</i>	1 684	1 718	1 752	2 103	2 467	2 517	2 567	14 808
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	443	454	467	483	494	507	521	3 369
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ) (vrátane Grónska)	94	144	147	199	153	156	106	999
SFPA a RFMO	192	202	148	164	199	204	222	1 331
Iné (iné akcie, právomoci)	118	141	149	161	205	172	178	1 124
Rezerva	920	942	958	1 147	1 340	1 366	1 398	8 071
Administratíva	14 945	15 584	16 281	16 870	17 466	18 062	18 669	117 877
SPOLU	269 463	282 871	283 088	290 350	294 112	285 350	279 660	1 984 894
v % HND (EÚ27)	1,31%	1,33%	1,29%	1,29%	1,27%	1,19%	1,13%	1,26%

(*) 25 mld. EUR (v bežných cenách) z finančného krytia na roky 2028 – 2034 by sa mohlo prispieť na humanitárnu pomoc.

(**) 2,33 mld. EUR (v bežných cenách) sa bude implementovať v rámci zemepisných oblastí na niektoré akcie súvisiace s krízovými, mierovými a zahraničnopolitickými potrebami, pričom sa zohľadní globálny rozmer.

Z dôvodu zaokrúhľovania celková suma nemusí predstavovať presný súčet jednotlivých položiek.

Nad rámec stropov, z toho:								
Nástroj flexibility	2 122	2 165	2 208	2 252	2 297	2 343	2 390	15 777
Ukrajina	14 286	14 286	14 286	14 286	14 286	14 286	14 286	100 002
Catalyst Europe (úvery v rámci politiky NRPP)	(150 mld. v bežných cenách)							
Krízový mechanizmus	(0,25 % HND – 395 mld.)							
Mimo VFR								
Európsky mierový nástroj	4 357	4 357	4 357	4 357	4 357	4 357	4 357	30 499

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC 2028 – 2034 (VIAZANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY)

Sumy v cenách roku 2025, v miliónoch EUR	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Spolu 2028 – 2034
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, námorné záležitosti, prosperita a bezpečnosť	153 681	148 610	143 153	138 137	132 563	119 607	110 652	946 404
Plány národných a regionálnych partnerstiev, z toho:	127 752	122 995	117 863	113 137	107 845	95 194	86 533	771 319
<i>Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) – podpora príjmu a rybnárstvo</i>	39 834	39 049	38 281	37 527	36 787	36 021	35 288	262 787
<i>z toho intervencie spoločnej rybárskej politiky</i>	254	254	254	254	254	254	254	1 778
<i>Migrácia a riadenie hraníc</i>	5 510	5 204	4 897	4 591	4 285	3 367	2 754	30 608
<i>Hospodárska, územná a sociálna súdržnosť vrátane rybnárstva a vidieckych komunít a cestovného ruchu</i>	71 398	67 749	64 097	60 447	56 796	45 845	38 545	404 877
<i>p.m. Sociálno-klimatický fond</i>	9 894	9 516	9 148	8 702	8 183	-	-	45 443
<i>Interreg</i>	-	1 620	1 614	1 607	1 601	1 301	1 301	9 044
<i>Nástroj EÚ – akcie Únie, z toho:</i>	9 906	8 269	7 870	7 861	7 272	7 556	7 541	56 275
<i>Jednotná bezpečnostná sieť/poľnohospodárska rezerva</i>	848	831	815	799	784	768	753	5 598
<i>Fond solidarity EÚ</i>	2 550	2 550	2 550	2 550	2 550	2 550	2 550	17 850
<i>Tematické nástroje HOME</i>	3 205	3 205	3 205	3 205	3 205	3 205	3 205	22 435
<i>Iné (mestá, zamestnanosť a sociálna inovácia...)</i>	3 303	1 683	1 300	1 307	733	1 033	1 033	10 392
<i>Nástroj EÚ – rezerva</i>	1 104	1 104	1 104	1 104	1 104	1 104	1 104	7 728
Podpora komunity tureckých Cyprusčanov	55	58	55	55	56	55	55	389
Decentralizované agentúry, z toho:	2 522	2 648	2 761	2 896	3 032	3 137	3 244	20 240
<i>Frontex</i>	1 233	1 313	1 414	1 504	1 591	1 675	1 768	10 498
<i>Europol</i>	302	333	358	382	404	425	444	2 649
Splácanie NGEU	22 616	22 172	21 738	21 311	20 893	20 484	20 082	149 296
Rezerva	736	737	737	738	737	738	737	5 159
Konkurencieschopnosť, prosperita a bezpečnosť	63 017	75 108	75 335	77 530	77 141	77 416	76 658	522 205
<i>Európsky fond pre konkurencieschopnosť</i>	40 240	52 348	52 871	63 026	62 929	63 293	63 046	397 753
<i>Európsky fond pre konkurencieschopnosť (okrem inovačného fondu), z toho:</i>	40 193	52 302	52 826	54 988	54 273	54 195	53 506	362 283
<i>Horizont Európa</i>	15 306	23 265	23 789	23 878	23 163	23 085	22 396	154 882
<i>Prechod na čistou energiu a dekarbonizácia priemyslu</i>	2 831	3 294	3 293	11 518	12 136	12 578	13 020	58 670
<i>Zložka VFR</i>	2 784	3 248	3 248	3 480	3 480	3 480	3 480	23 200
<i>p.m. Inovačný fond</i>	47	46	45	8 038	8 656	9 098	9 540	35 470
<i>Odosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír</i>	13 883	16 198	16 198	17 355	17 355	17 355	17 355	115 699
<i>Vedúce postavenie v digitálnej oblasti</i>	5 820	6 790	6 790	7 276	7 276	7 276	7 276	48 504
<i>Zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo</i>	2 400	2 800	2 800	3 000	3 000	3 000	3 000	20 000
<i>Minimálna suma pre nástroj InvestEU v rámci ECF a poradenské služby, orientačný príspevok zo segmentov politik (časť celkového ECF)</i>	1 077	1 518	1 488	1 459	1 430	1 402	1 375	9 749
<i>Erasmus+</i>	4 958	5 026	5 095	5 167	5 240	5 312	5 388	36 186
<i>Nástroj na prepájanie Európy, z toho:</i>	10 277	10 430	10 273	10 273	10 431	10 280	10 287	72 251
<i>Nástroj na prepájanie Európy (NPE) – doprava, z toho:</i>	6 713	6 794	6 563	6 489	6 573	6 345	6 275	45 752
<i>Vojenská mobilita</i>	2 678	2 363	2 205	2 205	2 205	1 890	1 733	15 752
<i>Nástroj na prepájanie Európy (NPE) – energetika, z toho:</i>	3 564	3 636	3 710	3 784	3 858	3 935	4 012	26 499
<i>Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany + (UCPM+)</i>	1 240	1 328	1 338	1 363	1 366	1 403	1 420	9 458
<i>AgoraEU, z toho:</i>	1 036	1 052	1 069	1 086	1 104	1 121	1 138	7 606
<i>Kreatívna Európa – kultúra</i>	217	220	224	227	231	235	238	1 592
<i>Media+</i>	385	391	398	404	411	417	423	2 830
<i>Demokracia, občania, rovnosť, práva a hodnoty</i>	434	440	447	455	462	469	476	3 184
<i>Program pre jednotný trh</i>	785	846	779	786	787	781	774	5 538
<i>Výskumný a vzdelávací program Euratomu, z toho:</i>	1 507	1 325	1 166	1 015	1 061	1 411	1 221	8 706
<i>Príspevok na ITER</i>	892	784	690	600	628	835	722	5 150
<i>Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (ESI)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Ochrana eura pred falšovaním („program Pericles V“)</i>	1	1	1	1	1	1	1	7
<i>Vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)</i>	86	115	79	75	82	80	87	604
<i>Spolupráca v oblasti jadrovej bezpečnosti a vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky</i>	127	95	110	114	125	135	148	854
<i>Spravodlivosť</i>	95	97	99	101	103	105	107	707
<i>Decentralizované agentúry</i>	1 198	1 219	1 226	1 240	1 254	1 268	1 280	8 687
<i>Iné (iné akcie, právomoci)</i>	659	252	251	268	266	273	264	2 233
<i>Rezerva</i>	855	1 020	1 023	1 053	1 048	1 051	1 037	7 085
Globálna Európa	23 138	23 213	23 166	27 174	31 132	31 103	31 074	190 000
<i>Globálna Európa (*), z toho:</i>	21 473	21 473	21 473	25 261	29 050	29 050	29 050	176 830
<i>Európa</i>	4 628	4 628	4 628	5 445	6 261	6 261	6 261	38 112
<i>Subsaharská Afrika</i>	6 489	6 489	6 489	7 634	8 779	8 779	8 779	53 438
<i>Ázia a Tichomorje</i>	1 828	1 828	1 828	2 150	2 473	2 473	2 473	15 053
<i>Severná a Južná Amerika a Karibik</i>	980	980	980	1 153	1 326	1 326	1 326	8 071
<i>Bližší východ, severná Afrika a Perzský záliv</i>	4 602	4 602	4 602	5 414	6 227	6 227	6 227	37 901
<i>Globálne (**)</i>	1 358	1 358	1 358	1 598	1 837	1 837	1 837	11 183
<i>Rezerva</i>	1 587	1 587	1 587	1 867	2 148	2 148	2 148	13 072
<i>Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)</i>	417	419	423	429	430	433	436	2 987
<i>Zámorské krajiny a územia (ZKÚ) (vrátane Grónska)</i>	89	133	133	177	133	133	89	887
<i>SFPA a RFMO</i>	181	187	134	146	173	174	186	1 181
<i>Iné (iné akcie, právomoci)</i>	111	131	135	143	179	147	149	995
<i>Rezerva</i>	867	870	868	1 018	1 167	1 166	1 164	7 120
Administratíva	14 083	14 397	14 746	14 980	15 205	15 415	15 621	104 447
SPOLU v % HND (EÚ27)	253 919 1,31%	261 328 1,33%	256 400 1,29%	257 822 1,29%	256 041 1,27%	243 541 1,19%	234 005 1,13%	1 763 056 1,26%

(*) 22,4 mld. EUR (v cenách roku 2025) z finančného krytia na roky 2028 – 2034 by sa mohlo prispieť na humanitárnu pomoc.

(**) 2,06 mld. EUR (v cenách roku 2025) sa bude implementovať v rámci zemepisných oblastí na niektoré akcie súvisiace s krízovými, mierovými a zahraničnopolitickými potrebami, pričom sa zohľadní globálny rozmer.

Z dôvodu zaokrúhľovania celková suma nemusí predstavovať presný súčet jednotlivých položiek.

Nad rámec stropov, z toho:								
Nástroj flexibility	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	14 000
Ukrajina	13 462	13 198	12 939	12 685	12 437	12 193	11 954	88 867
Catalyst Europe (úvery v rámci politiky NRRP)	(134 mld. v cenách roku 2025)							
Krízový mechanizmus	(0,25 % HND)							
Mimo VFR								
<i>Európsky mierový nástroj</i>	4 106	4 025	3 946	3 869	3 793	3 719	3 646	27 104